

Lustrum voor Wâldpyk bramenfestijn Brommels

Kwaliteit uit De Friese Wouden

Bramenfestijn Brommels! is bramen plukken bij de boer. Tientallen weilanden zijn het vierde weekend van augustus speciaal voor jou opengesteld. Je mag er vrij bramen plukken in de houtwallen en houtsingels, hét kenmerk van het Nationaal Landschap De Noardlike Fryske Wâlden.

En er is meer te doen met Brommels! Brangerechten op het menu bij de horeca, buiten spelen, culinaire en creatieve workshops, fietsroutes, kleintje streekmarkt, live muziek op locatie, ontdektochten, open erf en open tuin, picknicken, verhalen uit de Wâlden en meer.

Dit jaar wordt Brommels! gevierd in de regio Burgum - Buitenpost - Boelenslaan.

Feesten op zijn Wâldpyks

Vijf jaar Brommels! Tijd voor een feestje! Zondagavond 28 augustus sluiten Tet Rozendal en Marcel Smit & de Hiele Hannel het festijn op zijn Wâldpyks af. Live entertainment tijdens een grote picknick met barbecue in de tuin van de Muzykpleats in Buitenpost, daar moet je bij zijn! Kaarten zijn verkrijgbaar in de voorverkoop voor 5 euro. Jeugd t/m 12 jaar gratis.

Lustrumfeest op
pagina 3 en 15

Plukken tot je paars ziet

Brommels! is bramen plukken in boerenland. Gratis en zo veel je wilt. Tot je er helemaal van paars van ziet. Plukken mag waar de paarse brommelsvlag wappert. Er gelden wel een paar plukregels. Die hangen op een kaart bij de vlag. Pluktips en een recept vind je in deze krant en op de geheel vernieuwde website www.brommelsfestijn.nl.

Bramen plukinformatie op
pagina 5

Ontmoeten en ontdekken

Brommels! is ook een kennismaking met de Wâldpykcultuur. Wees te gast in één van de vele particuliere open tuinen of op open erven. Bezoek een museum over de geschiedenis van de streek, of ga mee op ontdekkingstocht in de natuur. Ervaar het Nationaal Landschap De Noardlike Fryske Wâlden op zijn mooist. Pak de fiets en doe de Brommelsfietsstocht.

Programma op
pagina 10 en verder

Ontspannen en buitenspelen

Brommels! is een festijn in de buitenlucht. Buiten is natuurlijk de beste plek om te spelen en ontspannen. Ga buitenspelen in natuurspeelbos Hossebos of ouderwets gezellig XL spelletjes spelen op één van de pleisterplaatsen in Kollum. Leef je uit in een creatieve of culinaire workshop. Of kom op adem en tot jezelf op een van de vele terrasjes.

Tijdtabellen op
pagina 14 en 15

ERKEND SIKKENS SPECIALIST

Het is weer schilderweer

25% korting op alle Sikkenmengverven. Het hele jaar lang!!!

ERKEND SIKKENS SPECIALIST

HET IS WEER SCHILDER-WEER!

MULTIMATE BOUWMARKT

Multimate Zwaagwesteinde
Telwaai 22A
9271 HM De Westereen
0511-444747
Zwaagwesteinde@multimate.nl
www.multimate.nl

DA'S NOU HET MOOIE VAN MULTIMATE

ONTDEK DE VELE MOGELIJKHEDEN

6 STAPPEN NAAR UW IDEALE BANK

Stel uw ideale bank zelf samen!

1. KIEZ DE LIGTING
2. KIEZ DE KLEUR
3. KIEZ DE MATERIE
4. KIEZ DE HOOGTE
5. KIEZ DE BREEDTE
6. KIEZ DE GRADIENTE KLEUR

ALTIJD EEN GROOT AANBOD IN MEUBELN, ZOALS BANKEN, FAUTEUILS, TAFELS, EETKAMERSTOELN, KASTEN, DRESSOIRS, TEAKMEUBELN, KARPETTEN, ENZ. ALTIJD SCHERP GEPRIJS!

DE MEUBELSTUNTER

WoonLand

BIJKKEWEL 9
TWIJZELERHEIDE
WWW.WOONLAND.EU

BROMMELS

Bramenfestijn

Bramen zoeken is met je neus in de hout-singels op sneup naar lekkers. Zo beleef je tegelijk de schoonheid van het Nationaal Landschap de Noardlike Fryske Wâlden. En dat is nu precies waar Brommels! ooit om begonnen is.

Het was de wens van Marjan Vroom uit Feanwâldsterwâl om een evenement op te zetten rondom het landschap. Insteek: een oude traditie terug op de kaart zetten. Letterlijk. Met een emmertje overal het boerenland in mogen om bramen te plukken, dat moest weer mogelijk worden. Net als vroeger. Zo zou een breed publiek verleid worden tot een unieke ontmoeting met het landschap en de cultuur van de Wâlden.

Een oproep in Weekblad Actief eind 2010 leidde tot de vorming van een kleine werkgroep. En in augustus 2012 was het dan zover: de eerste editie van Brommels! Bij een aantal boeren rondom Jistrum en Noardburgum konden bramen worden geplukt. In de dorpen organiseerden inwoners activiteiten in het thema van bramen / landschap. De eerste editie, was een feit. En direct een succes. Nieuwe boeren en dorpen sloten zich in de jaren die volgden aan.

Inmiddels kleuren elk 4e weekend van augustus de Noardlike Fryske Wâlden paars. De programma's breiden zich ieder jaar uit. Telkens in het kader van landschap, braam, streekproducten en Wâldpyk cul-

tuur. En ook dit lustrum jaar (Brommels! bestaat 5 jaar) staan er nieuwe activiteiten op het programma. In deze krant staan ze allemaal omschreven. Een overzichtelijke tijdtabel vind je in het midden van de krant.

Eerste bramen

Al vanaf het eerste jaar plukt de Commissie de eerste rijpe wilde bramen en schenkt die aan iemand uit de Wâlden die een bijzondere rol speelt voor behoud of promotie van het Nationaal Landschap De Fryske Noardlike Wâlden of de Wâldpyk cultuur.

Dit jaar is de aanbieding op vrijdag 19 augustus. Wie ze krijgt is ieder jaar tot op het laatste moment een verrassing...

Lustrumfeest

Dit jaar vieren we Brommels! voor het 5e opeenvolgende jaar. Een lustrum, tijd voor een feestje! En dat doen we op zijn Wâldpyks. Met een grote picknick met barbecue en live entertainment van Tet Rozendal en Marcel Smit & de Hiele Hannel in de tuin van **Muzykpleats in Buitenpost**. Het feest start **zondag 28 augustus om 18.00 uur**.

Kaarten voor dit unieke lustrumfeest zijn voor 5 euro verkrijgbaar in de voorverkoop. (Kinderen tot 12 jaar gratis entree). Bestel je kaart via www.brommelsfestijn.nl. Het aantal kaarten is gelimiteerd, dus wees er snel bij! Zie ook pag. 15.

foto: Otto van den Toorn

Boppe de knibbels graach

"Pluk se net te leech", dat is wat ik altyd leard haw. Boppe de knibbels wie de regel, want je witte nooit watfoar bisten oan de ûnderkant fan de toarnbeistrûk omslikke hawwe.

Noch altyd as ik yn it fjild omrin, en dat is faak by myn âlders thús yn Feanwâlden, let ik der op. It is wat ik trochjou oan myn soantsje. Ik besykje him wol mei te jaan wat dat is, dat toarnbeiplukken. Froeger gienen wy der echt om út, no is it minder doelbewust. Mar as ik se tsjinkom, en se binne ryp, dan pak ik se mei en ite we der lekker fan!

krijen, mar dêr kinst net oan sjen wêr't it weikomt. En dat is op syn tiid best ris goed wer te beseffen.

It fjild yn gean en toarnbeisykje, dat is sa yts natuerliks, dat ûntstiet ast grutter wurdst. Sa is it ek mei de muzyk dy't ik meitsje: dat ûntstiet. It begjint by in klank, in lûd, dêr't ik losse wurden by sjong en dat him ûntwikkelt ta in song. De ynspraasje dêrfoar helje ik ûnbewust út alles om my hinne; wat der bard yn de wrâld, wa't der yn myn libben omrinne en wêr't ik weikom.

It hâldt dy mei de fuotten op de grûn, it makket dy nuchter fan karakter ast út de Noardlike Fryske Wâlden komt. It makket ús ek beskieden, wy rinne net gau te keap mei wat wy kinne en wêr't wy fan ûnder de yndruk binne. Dat mei wolris wat mear, dat merk ik ek oan mysels. Soms is it goed om te dreamen én dy dreamen wier te meitsjen."

Tekst ynterview: Thea van der Schaaf

De allereerste eerste wilde bramen waren in 2012 voor zangeres Elske DeWall. Zij kreeg de bramen uit handen van boer Hedzer de Hoop. Hij stelde op zijn beurt als eerste boer zijn erf en land open voor plukpubliek.

**Niet alleen het hout, maar ook de constructie...
En dat met bijna 40 jaar ervaring!**

uitterdijk
hout & constructies

De String 3, Twijzelerheide
0511 44 99 89
06 3000 3090
uitterdijktwijzelerheide.nl

Het is comfortabel wonen in een traditioneel gebouwde woning. Energiebewust, duurzaam, optimaal geïsoleerd en milieuvriendelijk. Vrijstaand of 2/1 kap.

Neem contact met ons op voor een schetsontwerp en bouwadvies.

Ook voor onderhoud, verbouw en uitbreiding: bezoek ons bouwadvies en informatiecentrum "ENERGIE BEWUST BOUWEN"

De Bouw maakt het

slim Dwaande
www.slimdwaande.nl

VOF BOUWBEDRIJF KOOTSTRA VAN DER VEEN

NIJWEI 62 - HARKEMA • 0512 - 362906 • WWW.KOOTSTRANDERVERVEEN.NL

foto: Maartje Roos

COLOFON

Interviews:	Thea van der Schaaf	www.tvdsz.nl	
Vormgeving:	SW- Design	www.sw-design.nl	058 - 843 5773
Eindredactie:	Sigrid Keimpema		
Drukwerk:	Amber Media	www.ambermedia.nl	0511 - 70 20 44
Aquisitie:	Klaas-Jan Leegstra	(Amber Media)	06 - 33 034 522
Verpreiding:	Actief Media / FRL	www.actiefmedia.nl	
Oplage:	50.000 stuks		

Disclaimer: De inhoud van deze krant is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Eventuele schade van welke aard ook die een mogelijk gevolg zouden kunnen zijn van onjuiste of onvolledige informatie, kunnen niet worden verhaald op de samenstellers van deze krant, Stichting Wâldfrucht of de individuele leden van de Commissie Brommels!

Herken je dit?
Wil je balans in je leven en innerlijke rust?
Loop je vast in je relatie of met je gezin?
Heb je inzicht nodig?

Ik kan je hierbij helpen
Dagelijks geopend op afspraak
van 10.00 tot 21.00 uur
en telefonisch bereikbaar
tussen 12.00 en 14.00 uur:

telefoon: 0653488692
email: hillsjedeboer@hetnet.nl

Adres: Bulthuisseingel 62
9251BW Burgum

Atelier de Engelbewaarder
Vol inspiratie,
magie, inzicht
en verhalen!

Theeschenkerij en B&B Jinkepaed
gastvrij genieten in landelijke stijl

zaterdag 27 augustus 11:00 - 17:00 workshop
schelpenhangar of zomers windlicht v.a.250

Origineel kado? Geef een overnachtingsbon
voor 2 personen al vanaf 59,- met ontbijt

Wil Kooistra, Jinkepaed 5, Twijzelerheide
www.jinkepaed.nl info@jinkepaed.nl

**Tegelwerken
Stoelwinder**

Tegelwerken stoelwinder is een vakkundig tegelzetbedrijf uit Friesland dat alle soorten tegelwerken realiseert. Van nieuwbouw tot renovatie. De mogelijkheden zijn vrijwel onbeperkt. Uw specifieke wensen, of het nu gaat om een groot of een klein project, worden vertaald in een prachtig eindresultaat. Zowel particulier als bedrijf zijn bij Tegelwerken Stoelwinder welkom!

Tegelwerken Stoelwinder
Skoalikkers 26
9284 TV Augustinusga
06 41813 609

**Stap 100 jaar
terug in
de tijd,
geniet van
de tijd van
Ot en Sien**

Vele arrangementen
mogelijk. Bezoek
onze website of kom
langs voor informatie.

Openingstijden:
di-woe-don-vrij:
13.30-17.00
za: 10.00-17.00
zo: 13.30 - 17.00
(april t/m sept.)

Alle overige dagen
en tijden in na
reservering vanaf
10 personen open

Jan Binneslaan 84
9231 CC
Surhuisterveen
0512-340995
www.otensienmuseum.nl

**Museumboerderij Ot en Sien
een uitstapje voor jong en oud**

**Museumbezoek
2 kopjes koffie met appelgebak
Huifkartocht
Koffietafel
20 euro per persoon
vanaf 13 jaar
14 euro 4 tot 12 jaar
Reserveren vanaf 10 personen**

**VAN EENVOUDIG MUSEUMBEZOEK
TOT DAGVULLENDPROGRAMMA**

Museumboerderij
Ot en Sien
www.otensienmuseum.nl

**Pannenkoekenhuis
LANDZICHT**

Pannenkoekenhuis Landzicht
It Sud 13, 9283 TT Surhuizum
0512 - 35 13 03 | Info@pannenkoekenhuislandzicht.nl
www.pannenkoekenhuislandzicht.nl

Geopend van woensdag t/m zondag vanaf 15.00 uur, dinsdag op afspraak
Nu ook glutenvrije pannenkoek!

DAGBESTEDING VOOR VOLWASSENEN

KOM LANGS !

ZORGBOERDERIJ ELZENHIEM NODIGT
JE UIT DE BEESTEN EN PLANTJES TE BEKIJKEN
DIE WIJ VERZORGEN.

TOLLINGAWEG 2, KOLLUM - WWW.ELZENHIEM.NL

de Spitkeet
OPENLUCHTMUSEUM HARKEMA

In de Groningse en Friese heide hadden de mensen het niet gemakkelijker in de periode 1850-1950. Het volk was erg arm en de omstandigheden waren erbarmelijk. Op het Themapark "De Spitkeet" laten we de verschillende soorten woningen en omstandigheden waarin de mensen leefden en werkten zien. Tot 31 oktober 2016 is de Tentoonstelling met het thema geboorte, genaamd "Suze Nane Poppe te bezichtigen."

ADRES:
De Dunen 3
9281 KT Harkema
Telnr. 0512-840431
info@despitkeet.nl

**OPENINGSTIJDEN van
april t/m oktober:**
Dinsdag t/m zaterdag 10.00 - 17.00 uur,
zondag 13.00 - 17.00 uur.

www.despitkeet.nl

Bloemenparadyske Kollum

- ⊗ Bloemenwinkel
- ⊗ Dagelijks bloemen aan de weg
- ⊗ Pluktuin
- ⊗ Workshops
- ⊗ Koffie/thee en huisgemaakt gebak
- ⊗ Bloementhee (High tea)

We heten u van harte welkom in het Paradyske!
de pluk/koffie & theetuin en winkel zijn geopend:
wo: 13-18 uur, do t/m za 10-18 uur
Paradyske 3, 9291 MV Kollum, 0511-542131/06-81957871
facebook: bloemenparadyske, www.bloemenparadyske.nl

TOARNBEI

Zoeken

Wist je dat er niet 1 maar wel 28 soorten bramen te vinden zijn in de Noardlike Fryske Wâlden? En allemaal smaken ze net een beetje anders. Natuurlijk wil je de lekkerste bramen plukken tijdens Brommels! Maar...hoe weet je welke dat zijn? Waar vind je die lekkerste bramen dan?

In 2015 zocht het publiek het uit bij boer Jelsma in Twijzel. Bij de bramenbloeiexcursie in juni ontdekte Nederlands bekendste bramenkenner Karst Meijer wel 8 verschillende soorten. Tijdens Brommels, enkele weken later, kon iedereen de bramen komen proeven. De winnaar: de Rubus Gratus, de Aangename Braam. Hoe kan het ook anders met zo'n naam? Hiernaast zie je hem in de bloei. En... eerlijk is eerlijk, ook de Rubus Amobius viel zeer in de smaak bij het publiek.

Voor je bramen kunt plukken, moet je ze wel eerst weten te vinden natuurlijk!

Wij hebben pluklocaties voor je in kaart gebracht. De kaarten kun je downloaden vanaf de site. Als je dan je struiken gevonden hebt, moet je heel goed kijken. De lekkerste bramen zijn meestal goed verstopt onder de blaadjes of hangen hoog. Daar zijn gelukkig hulpmiddelen voor, zoals een brommelstok (zie onder).

Ga jij 27 en 28 augustus goed voorbereid het boerenland in om te plukken? Dan kom je dit jaar misschien wel met kilo's bramen thuis in je emmertje. Daar kun je heel veel lekkers mee maken.

Voor een gemiddeld potje jam heb je ongeveer 300 gram bramen nodig. Wat met al de rest te doen? De deelnemers van de de Brommels! receptenwedstrijd wisten er in 2013 wel raad mee. Het winnend recept van Jan Willem Zwart vind je rechtsonder aan deze pagina.

foto: Jan J. de Boer

Plukken

Bramenplukken in boerenland, dat is eigenlijk heel bijzonder. Want 363 dagen wil de boer je het land niet in hebben. Alleen voor Brommels! maakt de boer een uitzondering. Speciaal voor jou! En alle andere bramenliefhebbers, voor hen ook. Omdat het zo'n speciaal weekend is, maken we er direct een feestje van.

Daarom wappert er bij iedere boer die meedoet aan het bramenfeestje een prachtige paarse Brommels! vlag. Zo weet je waar je welkom bent.

Natuurlijk wil je goed voorbereid op pad. Daarom hier wat tips:

1. Trek laarzen aan en oude kleren waar een paarse vlek en scheur in mogen;
2. Neem een emmertje of bakje mee om de bramen in te doen (in een zakje raken ze geplet);

De plukregels - je vindt ze bij de vlag - spreken eigenlijk voor zich. Toch willen we één van de huisregels van de boer hier vast onder je aandacht brengen: je hond mag het boerenland niet in. Als je jouw trouwe vierpooter belooft dat je jouw vers geplukte bramenmaaltje met hem zal delen, is hij vast bereid even buiten het hek te wachten. Ja, de meeste honden zijn stapeldol op bramen!

Pluk eens langs openbare wandel/fietspaden en geef je je hond wat meer lijn. Dan zul je zien dat hij minstens zo'n handige plukker is als jij!

Proeven

Varkenshaas met bramensaus, dat is de favoriet van Jan Willem Zwart. Misschien straks ook de jouwe?

Ingrediënten

- 400 gr. bramen
- biologische varkenshaas
- olie en boter
- zout en peper
- ontbijtspek in reepjes
- 1 el zachte grove mosterd
- 300 cl room

Bereiding

Zet een mooie biologische varkenshaas aan in olie en boter. Voeg zout en peper toe en laat het in de oven op 200 graden garen. Gebruik de bakpan met bakvocht om de ontbijtspekreepjes uit te bakken. Voeg een eetlepel zachte grove mosterd toe en blus af met room. Aan de room voeg je de verse bramen toe, dan even laten pruttelen.

Snijdt de varkenshaas in plakjes en serveer het op een mooi bord op de bramensaus. Garneer af met rode biologische kiemgroente en serveer met gekookte aardappel en gebakken knolselderij.

Lekker ite!

Lange arm

Maak je arm een meter langer met een plukstok. Sla een spijker aan de top van een halve bezemsteel, zoals op de afbeelding. En klaar is je stuk onmisbaar bramenplukgereedschap! (Niet om mee in de struiken te slaan! Wel om hoge of verre takken voorzichtig naar je toe te trekken.)

Zelf niet zo'n handig Harry, en niet zo'n Harry in de buurt? Dan helpt het Brommelwyfke je graag een plukstok te maken. Zie pag. 19 voor de tijden en locaties van "Speurtocht naar het Brommelwyfke".

En als het dan nog niet wil lukken, dan kun je tijdens Brommels! altijd nog een kant en klare plukstok kopen in de infostand!

Idéko Westergeest, altijd iets te beleven!
Westergeest, Simmerwei 8 - vrijdag koopavond - maandag gesloten - Tel. 0511- 445493 - www.idekowonen.nl

BY BOO BUDGET

- v.a. € 495.-
- v.a. € 199.-
- v.a. € 199.-
- v.a. € 299.-
- v.a. € 59.-
- vloerkleden v.a. € 29.-
- v.a. € 499.-
- v.a. € 4.95
- v.a. € 99.-
- v.a. € 1.-
- v.a. € 25.-
- v.a. € 4.95
- v.a. € 19.95
- p.str. m. v.a. € 25.-

- De allervoordeligste
- Verrassende collectie
- Geen levertijden
- Direct meenemen
- Gratis aanhanger lenen
- Bezorgen mogelijk

SYKJE

Frjemd spul

Mei Brommels! gjinne we te toarnbeis-
kjen, mar mei dy toarnbeien is it mar in
frjemd spul. Want toarnbeien hawwe gjin
toarnen mar stikels. Toarnen binne ien mei
it hout sa as by de Kriik (Sleedoor) en at
je se ôfbrekke wolte ferneie je de plant.
Stikels binne selsstannige organen dy't
meast maklik fan it hout losbrekke. Wat
dat oan giet soenen wy eins stikelbeien
tsjin de toarnbeien sizze moatte.

Mar dan binne wy der noch net want de
fruchten binnen gjin beien, mar besteane
út in samling of klobke stienfruchtsjes dy't
meiinoar op in útgroeide blomboaiem
steane. Dan soenen de fruchten dus stik-
stienfruchteklobkes hite moatte. Eins
geane we dus mei Brommels! hielendal
net te toarnbeis-
kjen, mar te stikelstien-
fruchteklobkesykjen.

En dan bin der ek noch de kuorkebei-
en! Dat binne de grutste en de lekkerste
toarnbeien dy't, sa liket it wol, altyd it
heechste en it fierste fuort sitte. Om dy te
plukken moatte der halsbrekkende toeren
úthelle wurde en dêrtroch reitsje we, hoe
foarsichtich at we ek binne, meastentiids
ûnder de skrammen. Dat kin ferhipte sear
dwaan en je krije dan wolris oanstriid om
te flokken. Yn dat gefal komt it wurd 'Sti-
kelstienfruchteklobkestrûk' miskien wol
moai fan pas.

It liket wol dat de Toarnbei har ta it úterste
ferset tsjin ús skreppen om har fruchten te
plukken. Dochs hat it wapengeweld fan
dy stikels allinne mar de bedoeling om sa
heech mooglik yn de buorlju beammen en
strûken troch te kringen om fan it ljocht te
profitearjen. It úteinlike doel fan de Toarn-

bei is dat har pitsjes, har berntsjes, sa fier
mooglik útsiedde wurde. Dy prachtige, en
hast ûnberikbere Kuorkebei is eins neat
mear as minder dan in plasinta!
At it no de minske is dy't de ferlokking
fan dy hearlike frucht net wjerstean kin
of in fûgel makket de Toarnbei neat út. In
fûgel hat it wol wat makliker om sûnder
kleanskuorren by de lekkerste fruchten
te kommen. Toarnen of stikels, wat kin't
ús ek skille, wy smite ús sûnder skrupules
yn'e striid en gjinne mei Brommels! wer te
toarnbeis-
kjen. Mar hoopje dat we kuor-
kebeien fine!

Tekst: Jan J. de Boer

Op de kaart

Alle mogelijke pluklocaties bij de boer
staan op kaarten ingetekend. Hiernaast
zie je een fragment. De kaarten zijn te
downloaden op www.brommelsfestijn.nl.

**Let op: je mag alleen plukken als de
paarse vlag er ook daadwerkelijk
hangt!**

Op de kaarten staan ook enkele pluk-
plekken op openbaar terrein. Daar
wappert tijdens Brommels! geen vlag.
Je bent daar altijd welkom om te pluk-
ken! Ook voor en na Brommels!

Zonder knoeien rijpe bramen pluk-
ken is nog wel een handigheidje. Pak
voorzichtig met duim en wijsvinger de
braam onder het kroontje vast, draai
de braam een halve slag en knik hem
zachtjes onder het kroontje vandaan.
Een rijpe braam laat vanzelf los. Voel je
weerstand en moet je trekken en knak-
ken? Laat de braam dan liever nog even
hangen om verder te rijpen.

Als je eerder bramen hebt geplukt dan
ken je het wel: paarse vingers. De kleur
is er niet af te likken of sabbelen. In een
bakje azijn zal het zeker lukken!

Witte wêr't it iten weikomt

Henk van der Boon is boer yn de Noardlike
Fryske Wâlden, it hert fan it Brommels-
festijn. Neist it buorkjen sjocht Van der Boon
it as in fanselsprekkendheid dat hy foar
de omjouwing wêryn't hy wurket, soarget.
"De elziesingels en beammewâlden sa't wy
dy hjir yn ús küselânskip hawwe binne
miskien net unyk foar Europa, mar op dit
plak wol it bêst bewarre. As boer kin ik der
oan bydrage dat sa te hâlden."

"Buorkje yn de Noardlike Fryske Wâlden
is prachtich, ik wit net better. Mar it hat
ek sa syn beheining. De perselen binne
lytsskalich en it ûnderhâld freget it nedige
wurk op sekuere wize. Dêr binne ûnder-
hâldfergoedings en regels foar, mar de
natuer wurket fansels wolris wat oars as
wat de letterkes yn de wet sizze. Troch de
minskten it fjild yn te krijen krijst wurdear-
ing foar watst dochst en witte se wêr't it
jild oan bestege wurdt.

Want wat der yn de wâlden en bermen lib-
bet, dat sjocht fan de wei ôf net, dêrfoar
moast by de boer it hiem op en it lân yn.
Brommels soarget derfoar dat de minskten

dat wer dogge. Fan de fyts ôfstappe en
jins fernuverje oer wat de natuer ús jout.
De flinters, de fûgels, de blommen en de
beien; se libje op it plak dêr't de basis leit
fan wêr't ús iten weikomt. It is goed dat
Brommels der is om dat te beseffen."

Tekst ynterview: Thea van der Schaaf

Henk van der Boon kreeg in 2013 de eerste bramen uitgereikt voor de bijzondere
resultaten die hij boekt met zijn werkwijze van natuurlijk landschapsbeheer.

Te gast

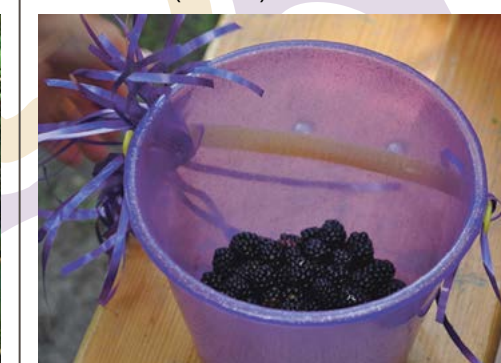
Als je bij de paarse vlag het land in gaat
om te plukken, ben je te gast bij één van
de volgende families:

- familie De Hoop (Hurdegaryp)
- familie Zeinstra (Noardburgum)
- familie Van der Boon (Noardburgum)
- familie Van der Boon (Twijzelerheide)
- familie Van Assen (Noardburgum)
- familie Broersma (Jistrum)
- familie Venema (Jistrum)
- familie Van der Veen (Twijzelerheide)
- familie Joustra (Twijzelerheide)
- familie Veenstra (Twijzel)
- familie Buma (Harkema)
- familie Van der Wal (Kootsterille)
- familie Roorda (Veenklooster)
- familie Pilat (Buitenpost)
- familie De Vries (Aldwâld)
- familie Brouwer (Eastermar)
- familie Atsma (Eastermar)
- familie De Jong (Eastermar)

of op het erf van de één van de volgende
bedrijven:

- Zomerschuur (Noardburgum)
- Muzykpleats (Buitenpost)
- Bloemenparadyske (Kollum)
- Elzenhiem (Kollum)

Erkend rietdekkersbedrijf

Jelle Batema

Sumar

www.jellebatema.nl

Het adres voor al uw voorkomende RIETDEKKERS WERKZAAMHEDEN!

Heerenweg 58 Sumar • Tel.: 0512 - 37 26 31 b.g.g. 06 - 53 98 33 76

Onderhoudscontract voor uw rieten dakbedekking

Giant Store Burgum

300m2 fietsplezier

Van stads/schoolfiets voor de jeugd tot e-bike van het jaar, bij ons is een zeer ruim assortiment aanwezig met altijd de nieuwste modellen.

GRATIS!

Monkey Mee
(school)tassendrager
bij aanschaf van
een fiets

Argento 4 dames/heren € 499.-

Defy Advanced 1 € 1999.-

Ultimo 1 dames/heren € 849.-

* **Verkoop nieuw en gebruikt**

- Race / ATB / Stadsfietsen /
Toer en Sportief / Elektrische fietsen

* **Onderhoud / Reparatie / Verhuur**

Snelle levertijden en een eigen haal- en brengservice.
Uiteraard is er een gratis leenfiets voor u ter beschikking in geval van onderhoud of reparatie.

Inruil is altijd mogelijk, ook met defect geen bezwaar.

ELEGANCE E+

Giant Store Burgum | Florynwei 5 (In de showroom van AutoSchat)
9251MP Burgum | 0511-206001 | www.giantstore-burgum.nl

Verwen uw zintuigen
in de botanische
tuin van Friesland!

In Buitenpost, liggend aan het spoor op 18 treinminuten van Leeuwarden en Groningen vindt u de botanische tuin van Friesland. Geniet van 17 schitterende thematuinen waaronder de grootste botanische collectie geneeskrachtige kruiden van West-Europa. Verken de tuinen zelfstandig of met een gids en geniet na afloop van uw bezoek van koffie met gebak of een kruidige lunch in ons tuincafé.

Met uw entreebewijs heeft u ook toegang tot het IJstijdenmuseum op het terrein. De speeltuin met veel zand en water, een grote verkoopruimte met bijzondere planten, kruiden en fruitbomen en onze museumwinkel, maken de tuin tot een uitstapje voor het hele gezin! Informeer u ook eens naar onze mogelijkheden voor familiefeestjes of bedrijfsuitjes.

Botanische Tuin van Fryslân De Kruidhof
Schoolstraat 29 b
9258 NE Buitenpost

Tel: 0511-541253
info@dekruidhof.nl - www.dekruidhof.nl

www.facebook.com/dekruidhof
www.twitter.com/dekruidhof

Nieuw !!
Nu ook vissen op steuren en
meervallen in de Aventoerpoel
in Kollumerzwaag

kom eens vissen bij

ook voor uw familie, buurt en personeelsfeestjes
gezellig vissen en na afloop een heerlijke bbq of buffet

Specialist in
incasseren zonder
rechterlijke
tussenkoms.

Marsweg 17 • 8938 AM Leeuwarden
Telefoon 058 28 95 766
E-mail info@akincasso.nl

www.akincasso.nl

www.alma-pannenleggersbedrijf.nl

Alma Pannenleggersbedrijf
De Rode klaver 12
9271 LG Zwaagwesteinde (Friesland)

Telefoon: 06 29 62 67 28
E-mail: info@alma-pannenleggersbedrijf.nl

Open Tuinen

Dit jaar staan er veel open tuinen op het programma. Elk met een geheel eigen karakter. Ontmoet de eigenaren, ontdek wat hen drijft. Raak geïnspireerd door hun passie en tuin. Of kom er juist helemaal tot rust. Neem een kopje koffie, thee of glaasje fris met (bramen)lekkers op het tuinterras. En geniet!

Tuinkamers

Jeltingatuin

Jeltingatuin is een particuliere tuin. Diep en smal, met verschillende vaste planten borders. Geïnspireerd geraakt door de verschillende tuinkamers? Eigenaren familie Witteveen geven je graag planten en tuinontwerp advies.

datum/tijd: zaterdag 10-17 u
adres: Jeltingalaan 46,
9285 WL Buitenpost
prijs: entree gratis
info: www.jeltingatuin.nl

Brommelbier

famylje Sierksma

De famylje Sierksma biedt oan de Wester-singel de mooglikheid om wat te rêsten yn in sfearfolle tún. Yn de direkte omjouwing binne brommels by de rûs. Hoe't je dêr bier fan brouwe kinne, is te sjen by de demonstraasje brommelbier brouwen. Der is kofje en tee mei wat derby (ek glutenfrij) te krijen.

datum/tiid: sneon 10-17 oere en
snein 12-17 oere
adres: Westersingel 5,
9257 DP Noardburgum
priis: fergees
bysûnderheden: gjin hûnen

Boomgaard

familie Bos

De tuin familie Bos heeft een boomgaard met pruimen en appels. De eigenaar maakt er appelsap van. Lekker en puur. Tijdens Brommels is er verkoop van planten en stekjes. En er is appelsap, koffie en thee op het terras verkrijgbaar.

adres: Rijkssraatweg 11a,
9257 DR Noardburgum
datum/tijd: zaterdag 10-17 u en
zondag 12-17 u
bijzonderheden: liever geen honden

Bezoektuin

De Teeroas

Aan de rand van Harkema vind je deze beschutte landschappelijk aangelegde tuin van 5000 m². Met een grote natuurvijver, een groot terras met borders met vaste planten en vele zijtes in de tuin kom je hier helemaal tot rust. In de tuin een tentoonstelling van Blomwurk, gemaakt door de eigenaar van de Teeroas.

datum/tijd: zaterdag 10-17 u en
zondag 12-17 u
adres: Mellereed 2, 9
281 RZ Harkema
info: www.deteeroas.wix.com

Tuincentrum

Burgum

Geïnspireerd geraakt door al die prachtige tuinen en wil je zelf aan de slag? Bij Tuincentrum Burgum ben je aan het juiste adres voor teelt- en tuinadvies. Tijdens Brommels! is er een kleine proeverij van verschillende soorten verse thee, vers fruit en bramen.

datum/tijd: zaterdag 10-17 u
adres: Nieuwstad 15,
9251 LN Burgum
info: www.tuincentrumburgum.nl

Watertuin

De Hófploats

Struin door de 1,5 ha tuin van de familie Hoekstra met bloemenborders, vijf vijvers, een Engelse landschapstuin, mediterrane tuin, Franse tuin en Japanse tuin. Er zijn schikkingen met bramen te bewonderen, eventueel ook te koop. Ook verkrijgbaar: bramenjam, bramensap, koffie, thee met gebak.

datum/tijd: zaterdag 10-17 u en
zondag 12-17 u
adres: Stienstrawei 9,
9233 LP Boelenslaan
entree gratis
prijs:
info: www.dehofpleats.nl

Fruittuin

Tuinstulpje Buitenpost

In de tuin van de familie Slofstra vind je veel fruitbomen en -struiken en kleurrijke borders. Een kleine sortering vaste plantenstekjes en frambozenstekjes uit eigen tuin is te koop (zolang de voorraad strekt). Geniet van koffie, thee, fris met fruitige versnaperingen op het terras.

datum/tijd: zaterdag 9-17 u en
zondag 9-17 u
adres: Jeltingalaan 69,
9285 WJ Buitenpost
entree gratis,
prijs: stekjes vanaf € 1
bijzonderheden: honden aangelijnd houden

Binnen en buiten kijken

Fogelsangh-State

Het is een bekend en prachtig plaatje in de regio Noordoost Fryslân, het vooraanzicht van Fogelsangh-State. Een particulier buitenhuis met park uit 1646. Nooit verkocht, altijd vererd. Nu is het eigendom van Kyra Livia baronesse van Harinxma thoe Slooten. De State is dus eigenlijk geen museum, maar een opengesteld buitenhuis.

Hoe leuk het bezoek aan dit buitenhuis is, merkt de jeugd met de Mark en Ant game. Download de app op markantfriesland.nl.

Ook het bos rondom de State is open voor publiek. Het Veenkloosterbos is een park in Engelse landschapstijl, naar ontwerp van Roodbaard. Met hertenkamp en bramen.

datum/tijd: zaterdag en zondag 13-17 u
adres: Kleasterwei 3, 9297 WR Veenklooster
entree state: 0-5 jaar gratis, 6-12 jaar € 2,50, 12+ jaar € 5
entree park : € 1
info: www.fogelsangh-state.nl

Volkstuin

De Swadde Ikker

Kom de het volkstuinen complex (biologisch) bezoeken met proeverij van eigenmaakte soep, koek, en hapjes van ingrediënten uit eigen tuin. Verkoop verse biologische groente. Ook koffie en thee verkrijgbaar.

datum/tijd: zaterdag 10-15 u
adres: Einsteinstraat, Buitenpost
prijs: toegang gratis

Bouwepleats

Drogeham

Ooit stond er een middeleeuws klooster. Nu getuigen alleen het oude kerkhof en drie boerderijen op het streekje Buweklooster nog van de rijke streekgeschiedenis. De Bouwepleats is de grootste van de drie. En een rijksmonument. De familie Abbema is sinds 2010 bezig met de restauratie. De tuin is open.

datum/tijd: zaterdag 10-17 u en
zondag 12-17 u
adres: It Kleasterbreed 3,
9289 KA Drogeham
entree: gratis

Foto: Bayke de Vries

Keramiek

Theeschenkerij Jinkepaed

Cursisten van het Koartling in Buitenpost exposeren en verkopen hun keramiek in de tuin. Objecten, schalen en beelden in een grote variëteit, voor zowel binnen als buiten.

In de tuin kun je genieten van bramen-thee en koffie specialiteiten met bramenkwarktaart.

datum/tijd: zaterdag 10-17 u en
zondag 12-17 u
adres: Jinkepaed 5,
9287 HC Twijzelerheide
kosten: entree gratis
bijzonderheden: honden aangelijnd houden
info: www.jinkepaed.nl

Portretten

Tineke de Boer

Tineke de Boer heeft een passie voor het schilderen van portretten van kinderen, dieren en bloemen. Ze werkt met aquarel, olieverf, acryl en pasteltkrijt en toont je graag haar werk in haar open atelier. Ook open tuin.

datum/tijd: zaterdag 10-17 u en
zondag 12-17 u
adres: Paradyske 2,
9291 MV Kollum
entree: gratis
info: www.tinekedeboer.com

Blauwe bessen plukken

Sparkberry

Sinds 2007 breidt Sparkberry haar assortiment langzaam uit naar meerdere soorten blauwe bes. Ook zijn er zomerframbozen, aalbessen en rode kruisbessen. Afwisselend zijn er kersen, aardbeien en pruimen te vinden. Met een oppervlakte van zo'n 4,5 voetbalvelden is er genoeg voor iedereen! Kom langs en ontdek het heerlijke zomerfruit, jam, sap en honing. De oogstperiode strekt doorgaans van juli tot en met september. Zelfpluk vanaf 6 jaar.

datum/tijd: zaterdag 9-16 u en
zondag 12-16 u
adres: Kloosterlaan 63a,
9251 ME Burgum
entree: gratis
bijzonderheden: honden niet toegestaan, slecht toegankelijk voor rolstoel en buggy/kinderwagen
info: www.sparkberry.nl

“Ik jou graach in stikje fleurichheid mei”

Anneke Bosma is gastfrou sûnt de twadde edysje by Brommels. “Dat earste jier die ik noch net mei, mar ik wit noch goed dat it bloedhyt wie en o sa gesellich. Dêr woe ik graach oan meiwurkje!” De gastfrijheid siet der al fier foar Brommels yn by Anneke. Op Bosmasate yn Kûkherne dêr’t se wennet stappe toeristen gauris spontaan fan de fyts. “Kom mar fierder’, sizze wy dan, want sa binne we opgroeid.”

“We hawwe sels miskien wol hast net mear yn de gaten hoe gemoedlik it hjir giet. Mekoar groetsje, de toeristen op nijsgjirrige paadsjes wize, in bakje kofje skinke, de tiid nimme foar in praatsje. It is wat minsken faak hiel bot wurdearje en foar my is it in stikje fleurichheid dat ik graach mei jou yn de tiid dy’t oaren yn dizze omjouwing besteegje.”

“Mei Brommels iepenje wy in hiel soad eagen dy’t it hjir noch net earder sa besjoen hawwe. We besykje minsken te ynteresearjen foar wat hjir is. It is geweldig om it mei elkoar te organisearjen. It entûsjasme mei elkoar diele en fan elkoar hearre, dat is it moaie. Ik haw in oantal kearen meiwurke in fytsocht út te setten. Fansels lâns de rûtes dêr’t toarnbeien te finen wienen en de ferskillende dielnimmers deryn ferwurke. Om’t der alle jierren wer nije dielnimmers bykomme, feroaret de rûte ek alle jierren wer.”

“Altyd giet de rûte oer paden en dykjes tusken en lâns dykswâlen en elsesingels, mei smûkskaad en beamkrienen, want dat hast hjir fansels in hiel soad. Yn sa’n tocht giet it net om de kilometers en de tiid stiet stil. It giet om de beleving en dy is op himsels machtich. In hiele middei ûnderweis wêze, in kompleet hoekje lân neiplûzje foar toarnbeien, dat is Brommels.”

Anneke oer de Noardlike Fryske Wâlden:

“It kûlislânskip haw ik altyd prachtich fûn. Ik hâld fan dizze omjouwing. Elke streek hat sa syn eigenheid, mar de Noardlike Fryske Wâlden hawwe seker yts hiel bysûnders. Ast oan it toarnbeisjken bist yn de lannen, dan hast it gefoel echt midden yn de natoer te stean. Dat is yts hiel moais.”

Tekst ynterview: Thea van der Schaaf

Anneke Bosma (rechts) kreeg samen met Tjitske Postma (links) de eerste bramen van 2014 uitgereikt uit handen van het Brommelwyfke (midden). Als dank voor haar rol als gastvrouw van de Noardlike Fryske Wâlden.

Kapsalon

"Tabitha"

betoverend, pittig
en dynamisch

Wyldekamp 5, Twijzelerheide
Tel. 0511-441779 b.g.g. 06-50588620

Openingstijden: di./do.: 8.30-18.00 uur; wo./vrij: 8.30-21.00 uur;
zaterdag: 8.30-12.00 uur

Kapsalon Tabitha heeft een geweldige Barbiers training gevolgd by GAIJESS Training van zowel vernieuwende als klassieke knip-snij en scheertechnieken, baardjes trimmen, undercuts en geschoren looks.

AKTIE: NIEUW de Gaijess Pomade! een super fijne pomade speciaal voor de mannen. Op waterbasis met een unieke geur! medium/high hold verkrijgbaar bij ons in de salon.

Deze maand voor € 12,-

Tuinhout

Timmerhout

Larikshout

Winkel

Haardhout

Speeltoestellen

Houtsnippers

Boomrooierij

Noordbergum

Tel. 0511 47 27 78

Bezorging mogelijk!

www.vanderwalhout.nl

Ruim 1100m² fietsplezier!

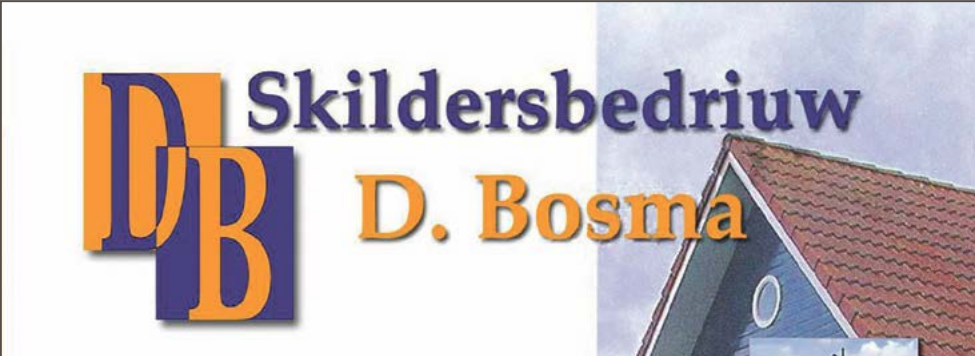
Sinds 1983

DE BOER

TWEEWIELERS

W.M. Oppedijk van Veenweg 3 Burgum • 0511-461388 • deboertweewielers.nl

facebook.com/deboertweewielersburgum

Skildersbedrijf

D. Bosma

Schilderwerk

Wandafwerking

Beglazing

BETTERE SCHILDER

Zwagerbosch T 06 306 808 95

www.skilderbosma.nl

Sparkberry

Blauwe bessen kwekerij

In de zomermaanden kunt u bij ons terecht voor verschillende soorten verse blauwe bessen.

Sparkberry

Kloosterlaan 63A

Bergum

Telefoon: 0653830722

Puur Couleur

Eerlijk voor haar

Wil jij ook graag mooi glanzend verzorgt haar en geen ongezonde stoffen in je lichaam?

Kies voor een gezond kapsel, maak nu een afspraak!

27&28 aug. bij Brommels - Bloemenparadyske te Kollum

Woudweg 7 – Noardburgum/Quatrebras

0511 – 700209 of 06 – 10997170

info@puurcouleur.nl - www.puurcouleur.nl

Jachthaven Westerdijk

Een mooi beschutte jachthaven in Earnewâld in het Nationale Park De Alde Feanen

• Verhuur van ligplaatsen 6 - 14m.

• Inclusief: stroom, water en Wi-Fi

• Verzorgd toiletgebouw

• Winterstalling binnen in de loods of buiten op verhard terrein

• Botenlift hijsvermogen tot 20 ton

• Reparatie en onderhoud

• Verwarme doe-het-zelf loods te huur

• Parkeren tot dichtbij uw ligplaats

Jachthaven Westerdijk

Feantersdyk 6-8

9264 TN EARNEWALD

Tel. 0511-53 93 60

Mob. 06 -255 866 30

www.jachthavenwesterdijk.nl

info@jachthavenwesterdijk.nl

HOVENIERSBEDRIJF VOGT

Tuinaanleg

Tuinonderhoud

Bestrating

Renovatie

Snoeiwerk

Particulier en bedrijven

Conradistrjitte 3 9271 AJ De Westereen

Telefoon 06 20 62 44 03

RûTES

Brommelskaart

Foodwalks

Hieronder zie je een overzichtskaat met activiteitenlocaties. De complete kaart met legenda en adressen is te printen via de website. Ook kun je dit jaar weer een fietstocht maken langs de verschillende bramen pluklocaties en brommelsactiviteiten. De fietsroute kis te printen via de website www.brommelsfestijn.nl.

Op de verschillende My Maps kaarten op de website wordt gebruik gemaakt van de volgende symbolen:

- paarse stip = bramen pluklocatie op zaterdag en zondag
- oranje druppel = activiteiten/locatie op zaterdag en zondag
- rode druppel = activiteiten/locatie op zaterdag
- gele druppel = activiteiten/locatie op zondag
- groene druppel = natuurgebied met activiteiten, dagelijks toegankelijk
- vork en mes = horeca met brommels-gerechten op menukaart
- oranje i = infokraam brommels (klik)
- blauwe P = gratis parkeren
- blauwe fiets = fietsverhuur

Op de website staan naast de grote overzichtskarten van de activiteitenlocaties en bramenpluklocaties ook deelkaarten van het gebied. Dat maakt het vinden van de verschillende activiteiten en pluklocaties eenvoudiger en overzichtelijker.

Het basisgebruik van de My Maps kaarten op de website is als volgt:

informatie activiteit/locatie
Klik op een symbool (zie hier links) op de kaart om informatie over de activiteit of locatie te openen (bijv: omschrijving activiteit, adres en datum/tijd).

in- en uitzoomen
Gebruik de plus en min knop om in en uit te zoomen op de kaart. Hoe verder je inzoomt, hoe meer (straat)namen en gegevens getoond worden op de kaart.

Doarpskuierkes

Brommels! is ook een kennismaking met de streek, de Wâldpyk cultuur. Houd je van wandelen en ben je nieuwsgierig aangelegd? Doe dan eens een doarpskuierke.

De gemeente Tytsjerksteradiel heeft in verschillende dorpen allerlei dorpsommetjes uitgezet. De routes zijn bewegwijzerd en van alle routes zijn routebeschrijvingen te vinden op www.t-diel.nl. In de beschrijvingen staan wetenswaardigheidjes over de natuur, het landschap, de lokale cultuur en streekgeschiedenis.

De doarpskuierkes van de dorpen waar Brommels! wordt gevierd, staan ook op de brommels! website.

De doarpskuierkes zijn uitgaven van:

Sagen Jagen
Voor wie meer van spannende verhalen houdt, dan van wetenswaardigheidjes, is er zondag in Eastermar de fietstocht Sterke verhalen van Dam Jaarsma. Zie pagina 17. Op je eigen tijd een verhalenroute wandelen of fietsen? Kijk op www.sagenjager.nl.

Brommels! is bramen plukken in het landschap. En die bramen, die pluk je natuurlijk om te eten. Zo heeft het evenement Brommels! een directe link met Lekkere Landschap.

Lekkere Landschap is een initiatief van Landschapsbeheer en Stichting waArde. Zij nodigen iedereen uit om al het eetbare en al het lekkers in het landschap te ontdekken en ervan te genieten. "Natuurbeleving als dagelijkse kost ... simpel en vooral heel leuk. Overal in de vrije natuur zijn eetbare planten, bloemen, vruchten, noten en paddenstoelen te vinden. Van bramen tot waterkers en van eekhoortjesbrood tot kastanje. Puur natuur, smaakvol en gezond." (lekkerland-schap.nl).

Stichting Wrâldfrucht heeft in opdracht van Landschapsbeheer Friesland twee Foodwalk routes ontwikkeld. Een bramen plukroute in Jistrum en de Foodwalk route Buitenpost-Kollum.

De plukroute in Jistrum is een wandelroute van zo'n 4 km lengte. Langs de route kun je diverse soorten bramen vinden. De route beschrijving geeft daarnaast cultuur-historische info over de bijzonderheden van Jistrum.

De Foodwalk route Buitenpost-Kollum is een route van ongeveer 7 km. De route voert door de verschillende landschappen tussen de beide dorpen. Onderweg kun je bramen plukken.

Doe je met Brommels! de Foodwalkroute Buitenpost-Kollum, dan kom je langs maar liefst 7 enthousiaste Brommels! locaties, waar van alles te beleven is: De Kruidhof, het Tuincafé, de Jeltingatuin, het Tuinstulpje, het Bloemenparadyske,

de Muzykpleats en Cadeau- en Streekproductenwinkel Op' e Stâl (tevens informatiepunt Brommels!).

De Lekkere Landschap routes in Jistrum, en de route Buitenpost-Kollum vind je op www.brommelsfestijn.nl. Hier kun je de foodwalk routes bekijken en uitprinten. Of haal een print in de Brommels! infostand.

Lekkere Landschap routes mag je het hele jaar lopen. Geïnspireerd geraakt en trek in meer? Op www.foodwalks.nl van Lekkere Landschap staan nog veel meer smakelijke routes.

Lekkere Landschap

Foodwalks loop je om eetbare planten en vruchten te vinden. In de folder van de foodwalk Buitenpost-Kollum mag een recept dan ook niet ontbreken. Anneke Bontekoe schreef een recept voor de folder van het drankje drakenbloed.

Voor het drankje heb je o.a. 10 verse watermuntblaadjes nodig. Die kun je plukken langs de slootkant naast het H. Ottevangerspaad-Noard aan de route.

Alle routes die op deze pagina staan beschreven, zijn ook op onze website te vinden. Scan de qr-code voor een overzicht.

Rom Paad

Het is prachtig wandelen en fietsen in de Noardlike Fryske Wâlden. Naast de vele doarpskuierkes en de foodwalks zijn er nog de bijzondere routes van Stichting Rom Paad.

Stichting Rompaad maakt historische paden en lanen in en rondom Eastermar weer toegankelijk. Er zijn 3 routes uitge-schreven: het Stedmapaad, het Belvédé-repaad en het Ritskebospaad. Allen te vinden op www.rompaad.nl en de brommels! website.

Het Stedmapaad sluit aan op bestaande fiets- en wandelroutes. Echt een aanrader. Het is een ommetje van zo'n 3 km door het karakteristieke landschap met houtwallen. Sommige wallen zijn hier wel twee meter hoog!

Op Rom Paadpaden en -routes door weilanden, is je hond niet welkom. Zo'n hondenverbodsbord staat er niet voor niets.

Door honden te weren, wordt geprobeerd om de veeziekte Neospora caninum zo veel mogelijk te voorkomen. Neospora caninum is een parasiet, honden zijn hun eindgastheer. Als honden in de wei poepen, kunnen grazende koeien besmet raken met de parasiet. Vruchtbaarheidsproblemen bij koeien kunnen het gevolg zijn. Een eenmaal besmette koe blijft besmet, net als 80% van de kalveren. Er is (nog) geen medicijn of vaccin tegen Neospora.

Dit is dan ook de reden waarom je hond niet mee mag het land in om bramen te plukken. Onze gastvrije boeren mogen toch ook op jouw begrip en medewerking rekenen?

VERVOLG ZATERDAG 27 AUGUSTUS		09-10 uur	10-11 uur	11-12 uur	12-13 uur	13-14 uur	14-15 uur	15-16 uur	16-17 uur
activiteit & locatie									
De Ikkers, theetuin met diverse activiteiten Tillevlei 17b Jistrum									
De Ikkers, pluktuin met workshop bloemstuk maken Tillevlei 17b Jistrum									
Mts. Broesma – van der Meer, natuurexcursie leswei 10 Jistrum									
Mts. Broesma – van der Meer, open erf leswei 10 Jistrum									
Bloemenparadyske, theetuin & pluktuin met diverse activiteiten Paradyske 3 Kollum									
Bloemenparadyske, workshop bloem viltten Paradyske 3 Kollum									
Elzenhlem, open erf met diverse activiteiten Tollingawei 2 Kollum									
Tineke de Boer, open tuin en open atelier Paradyske 2 Kollum									
Famylje Sierksma, iepen tún mei demo brommelbier brouwen Westersingel 5 Noardburgum									
Famylje Bos, open tuin Rijkstraatweg 11 a Noardburgum									
Marcel van Kammen, workshop macronatuurfotografie Zomerweg 92 Noardburgum / Ritskebos			tot 11:30 u						
Herberg van Smallingeland, brommelsgerechten op menu Muldersplein 2 Rottevalle									17:00 – 22:00 u
Paviljoen de Leijen, brommelsgerechten op menu Bildreed 3 Rottevalle									tot 21:00 u
Wjngaard de Frysling, rondleiding en wjpproeverij Egypte 7 Twizel									
Jinkepaed, open (thee)tuin met expositie en verkoop keramiak Jinkepaed 5 Twizelerheide									
Jinkepaed, workshop zomerherinnering van schelpen Jinkepaed 5 Twizelerheide									
Atelier De Swaen, workshop creatief met natuurproducten Klaasterwei 6 Veenklooster		start 10:30 u			start 13:30 u				
Fogelsangh State, bezoek state en park Klaasterwei 3 Veenklooster									
Fogelsangh State (kouken), proeverij oude bramenrecepten Klaasterwei 3 Veenklooster									
Lunchcafe De Swaen, brommelslunch op menu Klaasterwei 6 Veenklooster									
Zorgboerderij Bultengewoon, open tuin Klaasterwei 2 Veenklooster									
09-10 u	10-11 u	11-12 u	12-13 u	13-14 u	14-15 u	15-16 u	16-17 u		

LEGENDA

groen (open) tuin/erf blauw open huis/bedrijf oranje kinderactiviteit, workshop, excursie, demonstratie etc.

rood museum, expositie roze horeca

ZATERDAG 27 AUGUSTUS		09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17
activiteit & locatie	uur	uur	uur	uur	uur	uur	uur	uur	uur
De Hofpleats, open tuin Stensrawei 9 Boelenslaan									
Worstmakerij Spaak van der Schaaf, open erf Bethlehemsreed 6 Boelenslaan									
Jeltingstuin, open tuin Jeltingalaan 10 Buitenpost									
De Kruidhof, botanische tuinen met proeverij Schoolstraat 29 b Buitenpost									
Muziekpleats, diverse (kinder)activiteiten en live muziek Egypte 16 a Buitenpost									
Op 'e Stal Cadeau- en Streekproductenwinkel, INFOPUNT workshop bramencocktail en demo's schilderen Voorstraat 1 Buitenpost									
Swadde Ikker, open volkstuinten met proeverij Einsteinstraat Buitenpost									
Tuincafé, brommelsgeregten op menu Schoolstraat 29 b Buitenpost									
Tuintulpje, open tuin Jeltingalaan 69 Buitenpost									
Blauwe Bessen Kwakerij Sparkberry, zelfpluk fruit Kloosterlaan 63 Burgum									
De Pleats, brommelsgeregten op menu Schoolstraat 82 Burgum									tot sluiting
Streekmuseum, natuurexcursie Ritskebos M. van Coehoornweg 9 Burgum					start 13:30 u				
Streekmuseum-Volksterrenwacht, met tijdelijke expositie natuurfoto's Klaas van der Schaaf M. van Coehoornweg 9 Burgum									
Tuincentrum Burgum, teeltinfo en proeverij Nieuwstad 13 Burgum									
Zomerschuur, Brommelwykke Zomerweg 68a Burgum					start 13:30 u		start 15:30 u		
Zomerschuur, INFOPUNT, open erf met diverse activiteiten Simmerdyk 68a Burgum									
Zomerschuur, workshops kruiden&vruchten en bloemen Simmerdyk 68a Burgum									
Bouwepleats, open tuin It Kleasterbried 3 Drogelham									
Speelbos Hosebos, natuurspeeltuin Tilleveld Drogelham									
Herbergh De Parel van Easternar, brommelsgeregten E.M. Beirastjitte 15 Easternar								tot 22:00 u	
Melkveebedrijf Terpstra / KDV it Krobbehien, open erf Sumardwiel 2 Easternar									
Verhalenklamer, sterke verhalen (ook live verteld) Snakkerbuorren 6 Easternar									
De Zandloper, brommelsgeregten op menu E.M. Beirastjitte 7 Easternar								tot 23:00 u	
De Teeroas, open tuin Mellereed 2 Harkema									
Themapark De Spitkeet, tijdelijke expositie Surze Nanne Poppe INFOPUNT									
De Dunen 3 Harkema									
De Flintertún, workshop graffiti naambord Ieswei 13 IJstrum									
	09-10 u	10-11 u	11-12 u	12-13 u	13-14 u	14-15 u	15-16 u	16-17 u	

[illegible]

Lustrumfeest

Grote picknick met theater en muziek van Tet Rozendal en Marcel Smit & de Hiele Hannel in de tuin van de Muziekpleats. Geniet van de inhoud van je eigen meegebrachte picknickmand, de barbecue en bar of catering. Barbecue-producten, dranken en catering betaal je met consumptiemuntjes. Consumptiemuntjes zijn verkrijgbaar aan de kassa bij de entree. **Geen pin aanwezig.**

**Scan de QR-code en bestel
direct je entreekaarten voor
het lustrumfeest!**

Tet oer toarnbeien, de wâldpyk en de leafde

Brommels! draacht it streekkeurmerk!
Wäldpyk. Ien fan de ambassadeurs fan
de Stichting Wäldfrucht dy't it keurmerk
útjout is sjongeres, aktrise en skriuwster
Tet Rozendal. Tet komt fan Kùkherne, in
plak dêr't al fan de earste edysje ôf Brom-
mels! fierd wurdt. Tet en de Fryske Wälden
binne mei elkoar ferbûn, en se leit yn dizze
krante sels út werom. "De Fryske Wälden,
dy streame yn myn bloed, dy sitte yn myn
ieren. It komt werom yn de muzyk en kul-
tuer yn de teaterfoarstellings dy't ik meits-
je. De leafde foar de Fryske Wälden komt
werom yn alles wat ik doch."

Toarnbeisykje

doarre ús emoasjes te toanen. As wy lilke binne, fermst dat, mar as wy bliid binne litte we dat ek dúdlik merke. Ik hoed dêr neat foar te dwaan, dat gjiet fassels, omdat ik in Wâldpyk bin yn ieren en sinen.

Froeger gienen wy as bern mei beppe Tet – ik bin nei har ferneamd – te fytzen. Fan Feanwâlden nei Burgum, troch it singel-lânskip. En ek as it net ôfrûten wie stoppe beppe. Altyd hie se bakjes yn de fytstas

en dan sochten we omraak toarnbeien. Dêr makke se dan toarnbeisop fan en dat ieten wy op want dêr siet leafde yn. It wie yts hiel bysûnders dat beppe dat foar ús makke en dat begûn al by it plukken.

Op it lustrumfeest fan Brommels! bin ik
te finen yn Bûtenpost by de Muzykleats
fan Atsje Lettinga, wêr't wy Marcel Smit
as wâldpyktrûbadûr beëdigje sille. Ek op
it toaniel bin ik te finen yn de wâlden. Dêr
nejier giet myn foarstelling 'Nachtvlinder'
fan ferline jier yn de reprim. Ik spylje op 1
oktober yn Broeksterwâld en op 7 desim-
ber yn Burgum. En fierder fansels rûnom
foar de provinsje. It is in muzyk- en teater-
foarstelling oer de syktocht nei de wiere,
ûnfoarwearldike leafde. De leafde is in
belangryk tema yn myn libben. Sa't be-
ppe de leafde stuts yn har toarnbeiesop, sa
is de leafde by myn alles wat ik doch ek
werom te finen."

Tekst interview: Thea van der Schaaf

Ariëlla

Biologische boerderijwinkel en theeschenkerij

Ruime sortering biologische groente, fruit, sappen en droogwaren. Ook te bestellen via de webshop.

Volop biologische blauwe bessen van eigen land

Openingstijden:

dinsdag t/m zaterdag 10.00 – 17.00 uur

Bosweg 1a, 9262 SX Sumar | Tel.: 06 46 46 55 90 | www.boerderijwinkel-ariella.nl

de Haan
KEUKENS

**Kom langs voor gewoon
EEN EERLIJKE PRIJS!!!**

Geef uw keuken een tweede leven.

Geen zin in hak en breekwerk, geen dagen lang in de stof. Nee 's morgens nog in oude keuken ontbeten, 's avonds in uw nieuwe keuken gekookt.

Informeer naar de mogelijkheid van keukens renovatie.

De Haan pluspunten:
✓ 's Avonds mogelijk op afspraak
✓ Gratis offerte
✓ Gratis 3D tekening
✓ Gratis inmeten
✓ Gratis bezorgen
✓ Geen aanbetaling

De Haan
TOTAAL CONCEPT
van het afbreken en afvoeren van de bestaande keuken tot het opbouwen van de nieuwe keuken.
Levenslange service op uw keuken!

Al 10 jaar een begrip in de regio!

Woudweg 3a | 9257 RM Noordbergum | 0511 - 47 24 00
info@keukencentrum-dehaan.nl

www.keukencentrum-dehaan.nl

ÛNTDEKKE

Sterke verhalen

Verhalenkamer

De Wâldpyk is dwars, oars as oars, ruig, vrijgevochten en trots. En oh zo bijgelovig! Bang voor de duivel, spoken en overtuigd van de krachten van de wonderdokter. De Wâldpyk was mollenwanger, keuterboer en genezer en zat vol sterke verhalen. Dam Jaarsma uit Eastermar verzamelde er 17.000! In de Verhalenkamer komen ze tot leven. (Nederlands en Frysk gesproken.)

adres: Snakkerbuorren 6, 9261 VM Eastermar
datum/tijd: zaterdag 10-17 u en zondag 12-17 u
kosten: gratis

Verhalen uit de Wâlden

Verhalenkamer

Duivels, spoken, bijgelovige boeren, vliegende schepen en andere bovennatuurverschijnselen... Hang aan de lippen van de Waldpiken die je live de spannendste verhalen vertellen.

datum/tijd: zaterdag om 11 u, 12 u, 15.30 u, 16 u en 16.30 u, zondag om 12.30 u en 15.30 u
adres: Snakkerbuorren 6, Eastermar
kosten: vrijwillige donatie

Verhalen op de fiets

Eastermar

Geef een extra dimensie aan de verhalen. Stap op de fiets! En laat je onderweg door de verhalenvertellers meenemen naar een tijd waarin de duivel nog achter elke boom kon staan...

datum/tijd: zondag 13.30-14.45 u
kosten: € 2
start: (met eigen fiets) bij Verhalenkamer Snakkerbuorren 6, Eastermar

aanmelden: uiterlijk 27 augustus via verhalenkamer@eastermar.nl
info: www.damjaarsma.nl

Goed bewaard geheim

Maatschap Broersma-vd Meer

Wist je dat veel van wat er groeit en bloeit en leeft in de Wâlden, in de rest van Nederland (bijna) niet voor komt? Ernst Oosterveld neemt je graag een uurtje mee om je deelgenoot te maken van de goed bewaarde geheimen van de natuur in de singels en wallen.

Spot jij de gekraagde roodstaart? Of de diana-uil? Dan mag je ze schieten. Met je fotocamera, dan.

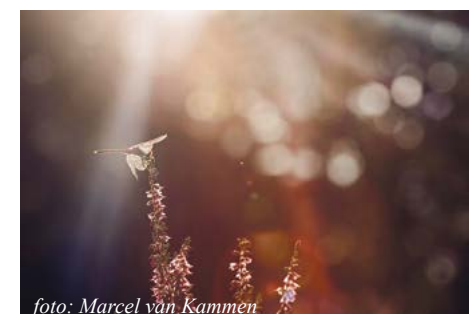
datum/tijd: zaterdag 14-15 u
adres: Maatschap Broersma - van der Meer, Ieswei 10, 9258 CT Jistrum
kosten: gratis
aanmelden: gewenst via www.brommelsfestijn.nl
bijzonderheden: honden niet toegestaan, bij slecht weer gaat de excursie niet door

Macro met Marcel

Ritskebos

Ga samen met de bekende natuurfotograaf Marcel van Kammen op zoek naar het kleine leven tussen het paars en groen van de bloeiende heide in het Ritskebos. Na de nodige tips en tricks over je eigen camera-instellingen, belichting, en compositie schiet ook jij je mooiste macrofoto ooit!

datum/tijd: zaterdag 9-11.30 u
locatie: Ritskebos - Noardburgum Zomerweg 92, Noardburgum
aanmelden: voor donderdag 25 aug. via marcel_van_kammen@hotmail.com
kosten: € 25
bijzonderheden: neem je eigen camera met macrolens/ macrofunctie mee
info: www.momentsofnature.nl

De tuin in De Kruidhof

Wandel en geniet van de zeventien thematuinen. Elk met hun eigen unieke plantencollecties en bijzonderheden. Botanische tuin De Kruidhof heeft de grootste collectie geneeskrachtige kruiden van West-Europa. In totaal groeien er zo'n 2.000 plantensoorten op ruim 3,5 ha.

In het Tuincafé verwerkt chef-kok Daan Nagelkerke in zijn gerechten alles wat in de tuin overblijft en bruikbaar is. Verder gebruikt hij verse, biologische en streekproducten.

datum/tijd: zaterdag 10-17 u en zondag 12-17 u
adres: Schoolstraat 29b, 9285 NE Buitenpost
entree: 5-12 jaar € 2, 12+ jaar € 4,50
65+ jaar € 3,25
De entree is inclusief toegang tot het IJstijden-museum. De verkooptuin, het Tuincafé en museumwinkel zijn altijd gratis te bezoeken.
info: www.dekruidhof.nl

Waterwingebied

Streekmuseum/Ritskebos

Er groeit weer heide in het waterwingebied Ritskebos, sinds de natuur er weer vrij spel heeft gekregen. Kom onder leiding van een natuurgids dit nieuwe stukje natuur verkennen.

datum/tijd: zaterdag om 13.30 u
adres: start bij Streekmuseum-Volkssterrenwacht, Menno van Coehoornweg 9, 9251 LV Burgum
deelname: t/m 12 jaar € 2,50, 12+ jaar € 4
reserveren: gewenst op streekmuseum-volkssterrenwachtburgum@hetnet.nl
bijzonderheden: voor kids vanaf 8 jaar

De deelnameprijs is inclusief entree voor het Streekmuseum / Volkssterrenwacht, met tijdelijke expositie van natuurfoto's van Klaas van der Schaaf. Ontdek er van alles over de streek, archeologie en de sterrenhemel.
info: www.observeum.nl

FERNUVERING

Tûke en bûtengewoan wichtige ûndersikers hawwe konstateard dat der yn 't strewiel fan 'e ferneamde beamwâlden yn 'e Fryske Wâlden, letterlik nochal wat

frjemde saken barre. Hjir is, sa sizze se nei yngeand ûndersyk en in bytsje oerallich, dúdlik sprake fan massale mearwiverrij. Bern witte dêrom net hokker domdryste

menear harren wiere heit is. De hoannige manlju fersiere mei uterlik fertoan elk frommis dat har foar de fuotten komt om tegearre tusken wielderich en smûk beamtegrien te ferdwinen.

Ja, yn de Noardlike Fryske Wâlden makket it pystige readsturtsje der ta fernuvering, in potsje fan.

Martsje Mud

Armoede troef

De Spitkeet

Het was vroeger armoede troef, voor de bewoners van de Groningse en Friese heide. Op het themapark De Spitkeet ervaar je het erbarmelijke leven van toen. Tot 31 oktober 2016 met tijdelijke tentoonstelling Suze Nane Poppe (thema geboorte). Broomelsaanbieding: 1 koffie met cake/ notenkoek voor €1,75 op terras (vrij toegankelijk).

datum/tijd: zaterdag 10-17 u en zondag 13-17 u
adres: De Dunen 3, 9281 KT Harkema
entree: 4-12 jaar € 2, 12+ jaar € 4,50
info: www.despitkeet.nl

foto: Bayke de Vries

BOARTSJE

Speuren

Zomerschuur en Muzykpleats

Waar is het Brommelwyfke? Zit ze verstopt tussen de bramen, zwemt ze in de pingo, hangt ze in de boom? Vind haar en vertel het Brommelwyfke over je ontdekkingstocht. Dan leert ze jou hoe je bramen zoekt. Met een eigen gemaakte brommelstok! Het Brommelwyfke is dol op limonade met wat lekkers. Jij ook?

datum/tijd: zaterdag 13.30 u en 15.30 u
adres: Zomerweg 68a, 9251 MH Burgum
kosten: € 2 inclusief materiaal brommelstok en mini picknick

datum/tijd: zondag 15.30 u
adres: Egypte 16a, 9285 WX Buitenpost
kosten: € 2 inclusief materiaal brommelstok en mini picknick

Uitleven

Muzykpleats

Kom je lekker creatief uitleven bij de Muzykpleats! Pottenbakken, kinderhoek, springkussen, poppenkast, blote voetenveld, wild breien voor de brommelboom. En ondertussen geniet je van live muziek in de tuin.

Uitgeknutseld of gespeeld? De limonade en fris met lekkers staat klaar op het gezellige tuinterras.

datum/tijd: zaterdag 10-17 u en zondag 12-17 u
adres: Egypte 16a, 9285 WX Buitenpost
kosten: activiteiten gratis
info: www.muzykpleats.nl

Verrassen

Bloemenparadyske

Leuke kinderactiviteiten tussen de mooiste bloemen. Laat je verrassen! Ook volop bramen te plukken in de houtsingels rondom de tuin. In het winkeltje verkrijgbaar: nice-fruit ijs, limonade en lekkers!

datum/tijd: zaterdag 10-17 u en zondag 12-17 u
adres: Paradyske 3, 9291 MV Kollum
kosten: activiteiten gratis
info: www.bloemenparadyske.nl

Met een elektrische fiets van Meindert is fietsen elke dag weer genieten

Meindert
Fietsspecialist

www.meindertfiets.nl

BURGUM
HURDEGARYP
LEEWARDEN
LEEWARDEN

Tj. Geartsstraat 9
Rijksstraatweg 126
Leeuwerikstraat 147
Archipelweg 44

Spelen XL

Zorgboerderij Elzenhiem

Pret voor kids van 1 - 100 jaar met de XL kinderspeel en stok snijden/versieren en weven met natuurlijke materialen bij Zorgboerderij Elzenhiem. Daag elkaar uit met traditionele spelen en spelletjes in XL formaat. Ouderwets gezellig!

Uitgespeeld? Geniet van koffie, thee, limonade met lekkers op één van de "smûke plakjes" op het erf. En struin nog even door het winkeltje met handgemaakte (houten) producten en groente uit eigen tuin.

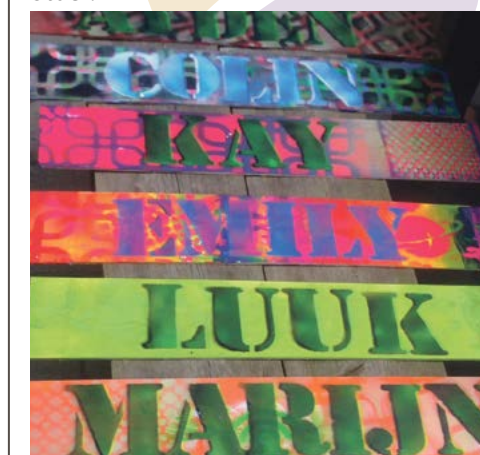
datum/tijd: zaterdag 10-17 u
adres: Tjollingawei 2, 9291 MK Kollum
kosten: deelname spelletjes gratis

Graffiti style

Camping De Flintertun

Met wat verf, spuitbussen en sjablonen maak jij je eigen graffiti style naambord. Laat je verrassen door je eigen creativiteit. Stoer!

adres: Ieswei 13, 9285 CT Jistrum
datum/tijd: zaterdag 10-16 u en zondag 12-16 u
kosten: € 7,50 incl. materiaal
bijzonderheden: deelname vanaf 7 jaar
info: www.flintertun.nl

Beestenboel

Zomerschuur en Buitengewoon

Het is een gezellige (beesten)boel bij de Zomerschuur: kalfjes knuffelen en pony-ritjes maken. En wie weet welke wilde diertjes je allemaal tegenkomt tijdens het bramenplukken of je speurtocht naar het Brommelwyfke...

datum/tijd: zaterdag 10-17 u en zondag 12-17 u

adres: Zomerweg 68a, 9251 MH Burgum
kosten: gratis (m.u.v. Brommelwyfke zie boven)

Hossebos

Drogeham

Voor kleine en grote avonturiers: junglebrug klimmen, boomstammen balanceren, vlot springen, spinnenweb klauteren, water pompen en slootje vissen in Speelbos Hossebos. Ook volop bramen te plukken!

adres: aan het Prinses Margrietkanaal te Drogeham
parkeren aan einde Tillewei (9289) bij kanaal.
datum/tijd: dagelijks open
kosten: gratis
bijzonderheden: terrein is minder geschikt voor rolstoelgebruikers en kinderwagens

foto: bron RTV-NOF

Ook bij Zorgboerderij Buitengewoon - het voormalig Landbouwmuseum - kun je dieren komen aaien en lekker buitenspeelen. Zet de grote mensen maar aan de koffie/thee op het terras. Jij racet ondertussen op de schelters rondom de prachtige boerderij!

datum/tijd: zaterdag 10-17 u
adres: Kleasterwei 2, 9297 WS Veenklooster
kosten: activiteiten gratis

Werken, Leren en Dagbesteding

Kleasterwei 6,
9297 WS Veenklooster
T 0511 441260
www.dagbestedingdeswaen.nl

- Lunchcafé, geopend op werkdagen van 10-16 uur
- Mobiele servicegroep (boodschappendienst, tuinonderhoud, huishoudelijke hulp)
- Boswerkzaamheden
- Electronica reparatie
- Atelier/werkplaats
- Taarten en cakes op bestelling

GERKE DIJKSTRA

STUKADOORSBEDRIJF

- Traditioneel stucwerk
- Spack spuitwerk
- Spuit pleisters
- Sierpleister (binnen - buiten)
- Egaliseren
- Pandomo
- Betonlook

GERKE DIJKSTRA
Tel. 06 - 54 90 02 86
info@stukadoorsbedrijfgerkedijkstra.nl
stukadoorsbedrijfgerkedijkstra.nl

Actie

In de maand oktober:
**Knippen + Kleuren +
Highlights voor 42,50!**
Knippen 12,50

Werkdagen
dinsdags en donderdags
* Ook dan alleen
telefonisch bereikbaar!

Persoonlijk, vakkundig,
creatief en bij u aan huis!

Sytske's Knipperij

0652883004
info@sytskesknipperij.nl
www.sytskesknipperij.nl

Paviljoen de Leyen

écht meer!!!

- familie- en personeelsfeesten
- bruiloften, recepties en jubilea
- borrelen, buffetten en BBQ
- teamdagen en natuurwandelingen
- lunchen, brunchen en dineren
- diverse workshops
- high tea

3 gangen
diner
€ 27,50

Restaurant, uniek pand aan het water, met terras. Een wonder-
mooie plek om écht op adem te komen. Een plek die verborgen
ligt in een beschermd natuurgebied, in de Noardelike Fryske
Wâlden bij Rottevalle. Een moderne ambiance die tegelijkertijd
gemoedelijk aanvoelt en waar verrassend veel mogelijk is.

Paviljoen de Leyen www.deleyen.nl 0512 - 34 11 20 Bildreed 3 9221 SJ Rottevalle

De Muzykpleats Buitenpost

Knutselen, pottenbakken, wild-breien
voor de Brommelboom 2016, springkus-
sen, poppenkast, blote voetenveld, terras.

datum/tijd: zaterdag 10-17 u en
zondag 12-17 u
adres: Egypte 16a,
9285 WX Buitenpost
kosten: gratis deelname activiteiten
info: www.muzykpleats.nl

Op'e Stâl Buitenpost

Workshop exotische bramencocktails ma-
ken, demonstratie mokken en theepotten
beschilderen, demonstratie bramen aqua-
rel schilderen, winkel en terras.

datum: zaterdag 10-17 u
adres: Voorstraat 1,
9285 NM Buitenpost
kosten: gratis deelname workshop
info: www.walddpyk.com/opstal

Zomerschuur Burgum

Thee- en pluktuin, boerderijwinkel, streek-
markt, kalfjes knuffelen, knapzakroute,
workshops kruidenboter/pesto, bramen-
jam/chutney en likeur maken, schuurver-
koop met rommelmarkt, ponyritjes.

datum/tijd: zaterdag 10-17 u en
zondag 12-17 u
adres: Zomerweg 68a,
9251 MH Burgum
kosten: entree gratis
deelname workshops zie pag 23
info: www.zomerschuur.nl

Heilsame bermen

"Minsken werombringe yn de natoer, se wer leare de lannen yn te gean, te sjen en te
sykjen. Dat hat altyd al myn doel west mei de Krûdwiizer en dat is ek it doel fan Brom-
mels. Geweldich hoe't it al dy jierren wer slagget de minsken de natoer yn te krijen."

"Wat ik bysûnder fyn is dat it net allinne
de âlderein binne dy't oan Brommels
meidogge, mar ek de jeugd. Jonge ge-
sinnen, tritigers, fjirtigers en fyftigers, el-
kenien genietet der fan."

"De toarnbei sit fol mei fitamine C en is
hiel goed foar de spiisfertarring. Mar ast
toarnbeien plukst, moastst eins ek wat
fan de blêden meinimme. De tee dytst
dêr fan makkest wurket tige hielsum,
ûntstekingsremjend en ferheget de
wjerstân. Fan trije blêden kinst al in pot
fol tee sette!"

"Der is safolle te finen yn de bermen fan it
Brommelsgebiet. Knineblomblêden
wurkje fochtôfdriuwend, de hynsteblo-
men wurkje tsjin blaasproblemen, mei
brânnettelttee wurdt dyn lichem suvere
en de hondsdrif docht it goed tsjin bron-
gitis en ûntstekkingen yn de longen.
Blêden fan de smelle weegbree hawwe
deselde wurking en remje ek de prikkel-
hoest."

Och, oer in lyts stikje berm soe'k wol in
boekje fol skriuwe kinne. Sa moai wat de
natoer ús biedt!"

Tekst ynterview: Thea van der Schaaf

Tjitske Postma kreeg samen met Anneke
Bosma in 2014 de eerste bramen uitgereikt.
Dit, als dank voor haar bijzondere rol als
gastvrouw van de streek. Tjitske is tevens
kruidenvrouw en doet al vanaf het prille
begin mee aan Brommels!

AKTYF

Elzenhiem Kollum

XL-spelen, stok snijden/versieren, schilde-
rij weven met natuurvondsten, winkeltje
met handgemaakte (houten) producten
en groenten uit eigen tuin, terras.

datum/tijd: zaterdag 10-17 u
adres: Tollingawei 2,
9291 MK Kollum
kosten: gratis deelname activiteiten
info: www.elzenhiem.nl

De Ikkers Jistrum

Thee- en pluktuin, workshop bloemstuk
maken, portretfotografie, kleine (info)
markt, live muziek van Melle Leegstra,
lunch op terras.

datum/tijd: zaterdag 10-17 u
adres: Tillewei 17b,
9258 GP Jistrum
entree gratis
kosten: www.deboerenleistra.nl
info:

Bloemen- paradyske Kollum

Pluk- en theetuin, winkel, kleintje markt
met natuurlijke en creatieve producten,
workshops bloem vilten (zaterdag), kin-
deractiviteiten, picknicken, terras.

datum/tijd: zaterdag 10-17 u en
zondag 12-17 u
adres: Paradyske 3,
9291 MV Kollum
reserveren: picknickmand voor 2 tot 6
personen, vooraf te bestellen op mail
bloemenparadyske@hotmail.com
of tel. 06 - 81 95 78 71
info: www.bloemenparadyske.nl

Creatieve workshops

Zomer- herinnering Theeschenerij Jinkepaed

Maak een leuk Brommels! beestje of lan-
delijke schelpenkrans als zomerherinne-
ring.

datum/tijd: zaterdag 10-16 u doorlopend
adres: Jinkepaed 5,
9287 HC Twijzelerheide
kosten: € 2 tot € 7,50
info: www.jinkepaed.nl

Natuur- producten Atelier De Swaen

In het atelier kun je creatief aan de slag
met natuurproducten. Er is keus uit 2 of 3
verschillende dingen om te maken.

datum/tijd: zaterdag 10.30-11.30 u en
13.30-14.30 u
kosten: afhankelijk van wat je gaat
maken
adres: Kleasterwei 6,
9297 WS Veenklooster
info: dagbestedingdeswaen.nl

Bloemstuk Kwekerij de Ikkers

Zet thuis een prachtig eigengemaakt
boekje op tafel van zelfgeplukte bloemen.

datum/tijd: zaterdag 10-17 u doorlopend
adres: Tillewei 17b,
9258 GP Jistrum
opgave: via info@deboerenleistra.nl
kosten: afhankelijk van bloemwerk
info: www.deboerenleistra.nl

Kinderboerderij Anna Zijlstra Hoeve

Kinderboerderij Anna Zijlstra Hoeve is een gezellige kinderboerderij nabij het centrum van Dokkum. Er zijn veel verschillende dieren te bezichtigen waaronder Ezels, varkens, geitjes en konijnen. Bij een aantal dieren mag u met de kinderen in het verblijf om ze te aaien.

In onze speeltuin met air-trampoline kunnen kinderen naar hartenlust spelen. Ook is er een vlindertuin, een bloemen pluktuin en een moestuin. Uiteraard heeft u de mogelijkheid om een kopje koffie/thee of fris te drinken en kunt u diverse versnaperingen kopen.

Entree €2,50 p.p.
ma t/m vrij 9.30-16.30 za+zo 13.00-17.00
Kijk voor meer informatie op onze website of facebookpagina.

Adres: Parklaan 10, 9103 SP Dokkum
Tel: 088-1663607
Website: www.annazijlstrahoeve.nl

Verkeersschool
Jordy Lap
06 - 22 44 12 02
info@jordylap.nl

Gratis intake les!
Actie! 10 dagen € 975,-
Ook Motorlessen!
De Dotterblom 10
9271 LM Westereen
www.jordylap.nl

Mei each foar de omjouwing

www.altwym.nl

De wrâld om ús hinne feroaret alle dagen troch minsklik yngripen, tichtby en fierôf. Dat is ek goed te sjen oan de (wer)ynrjochting fan stêd en plattelân. Wy fine it tige belangryk, dat der by al dy plannen omtinken is foar de natuer, it lânskip en de kwaliteit fan ús omjouwing. Dêrfoar is goed ekologysk adfys noadich, dat basearre is op betrouber ûndersyk en in fakkundige analyse. Dat is wêr't wy ús by Altenburg & Wymenga foar ynsette.

ECOLOGISCH ONDERZOEK

Suderwei 2 - 9269 TZ Feanwalden - Tel: 0511-474764 - Info@altwym.nl

TOPFIETS

“TOPFIETS, DE FIETSSPECIALIST VAN DE WESTEREEN”

WIJ VERKOPEN:

- ◆ GAZELLE
- ◆ BATAVUS
- ◆ SPARTA
- ◆ GIANT
- ◆ BURGERS

Alle reparatie's zijn mogelijk bij ons, zowel gewone stadsfietsen als elektrische fietsen, ook fietsen elders gekocht!

Wij beschikken over de modernste apparatuur voor uw e-bike, uitlezen d.m.v. de computer is ook geen probleem!

TEVENS IS HET MOGELIJK OM BIJ ONS EEN FIETS TE HUREN:

STADSFiets: 7,50 EURO
ELECTRISCHE FIETS: 15 EURO

* aangesloten bij het nationale fietsproject

TOPFIETS
NOARDER STASJONSSTRIJTE 21
9271 CH
DE WESTEREEN
0511-795024
0613318736

OPENINGSTIJDEN:
MAANDAG: GESLOTEN
DINSdag: 09:00-18:00
WOENSDAG: 09:00-18:00
DONDERDAG: 09:00-18:00
VRIJDAG: 09:00-20:00
ZATERDAG: 09:00-16:00

Voor een geslaagd feest boek je voortaan ZAAL TIEN

ZOMER AANBIEDING

Tijdsduur 3 uur (incl. vrij drinken)
Koffie of thee met slagroomgebak
Borrelnootjes en zoute sticks
Diverse koude hapjes
Salade buffet met huzaren- en vleessalade
Stokbrood met eigengem. kruidenboter
Broodje kroket
Dit alles voor €15,00 p.p. minimaal 15 pers.
kinderen tot 12 jaar € 7,50 p.p. Ook op zondag mogelijk
Voor meer prijzen kijk op onze site

€ 15,- p.p

www.zaaltien.nl
tel. 0511 - 44 76 95 **info@zaaltien.nl**

Popke en Tineke Veenstra Suder Stasjonsstrjitte 10a 9271 HB DE WESTEREEN

Openluchtmuseum De Sûkereij

17 sept. Natuurdag
29 okt. Dollersdei

Cichorei, wonen en werken rond 1900!

openingstijden
april t/m oktober
di. t/m zo.
13.00 - 17.00 uur

Cultuurhistorisch Centrum
de Sûkereij
Trekwei 8a Damwâld
www.deSukerei.nl

KULINÊR

Workshops en demo's

Exotische bramencocktail maken
Op'e Stâl
datum/tijd: zaterdag 10-17 u doorlopend
adres: Voorstraat 1, 9285 NM Buitenpost
kosten: gratis

Pesto/kruidenboter maken
Zomerschuur
datum/tijd: zaterdag 10-17 u en zondag 12-17 u doorlopend
adres: Zomerweg 68a, 9251 MH Burgum
kosten: € 10
aanmelden: op locatie

Bramenchutney/likeur maken
Zomerschuur
datum/tijd: zaterdag 10-17 u en zondag 12-17 u doorlopend
adres: Zomerweg 68a, 9251 MH Burgum
kosten: € 10
aanmelden: op locatie

Brommelbier brouwe
famylje Sierksma
demonstraasje brommelbier brouwen

datum/tiid: sneon 10-17 oere en snein 12-17 oere
adres: Westersingel 5, 9257 DP Noardburgum
bysûnderheden: gjin hûnen

Recepten uit een rijk verleden

Fogelsangh-State

In de keuken van Fogelsangh-State wordt gekookt met bramen volgens oude recepten. Kom kijken, ruiken en proeven in een rijk verleden.

datum/tijd: zaterdag 13-17 u
adres: Kleasterwei 3, 9297 WR Veenklooster
entree: bezoek keuken gratis
info: www.fogelsangh-state.nl

In de weilanden rond de wijngaard kun je volop bramen plukken. Maak er direct een lekkere smoothie van.

datum/tijd: zaterdag 11-17 u en zondag 11-17 u, rondleidingen op beide dagen om 12,14 en 16 u
adres: Egypte 7, 9286 EX Twijzel
kosten: smoothie € 2, rondleiding €2 p.p.
aanmelden: uiterlijk 25 augustus via frysling@gmail.com of tel. 06 - 466 58 884
bijzonderheden: honden niet toegestaan, terrein ongeschikt voor rolstoel/buggy
info: www.frysling.nl

Op het menu

Geen zin om zelf te koken, maar wel trek in een bramengerecht? Schuif dan aan tafel bij één van de volgende horeca-gelegenheden:

De Pleats
datum/tijd: zaterdag open vanaf 9 u
adres: Schoolstraat 82, Burgum
info: www.depleats.nl

Lunchcafé de Swaen
datum/tijd: zaterdag 10-16 u
adres: Kleasterwei 6, Veenklooster
info: www.dagbestedingdeswaen.nl

Paviljoen de Leijen
datum/tijd: zaterdag en zondag 10-21 u
adres: Bildreed 3, Rottevalle
info: www.deleyen.nl

Herberg van Smallerland
datum/tijd: zaterdag 17-22 u
adres: Muldersplein 2, Rottevalle
info: www.herbergvansmallerland.nl

Herbergh De Parel
datum/tijd: zaterdag en zondag 16-22 u
adres: E.M. Beimastrj. 15, Eastermar
info: www.herberghdeparel.nl

De Zandloper
datum/tijd: zaterdag en zondag 10-23 u
adres: E.M. Beimastrj. 7, Eastermar
info: www.dezandloper.nl

Rassen en gerechten

Kruidhof

In de verkooptuin is een proeverij van verschillende bramenrassen en van likeur en hapjes gemaakt met bramen. Chef-kok Daan Nagelkerke laat zien hoe hij deze gerechten maakt, die ook op de menukaart staan van het Tuincafé.

datum/tijd: zaterdag en zondag tijden van demo's volgen op website
adres: Schoolstraat 29b, 9285 NE Buitenpost
kosten: entree verkooptuin is gratis
info: www.dekruidhof.nl

Ferwûndering en rykdom fan in toarnbei

"Ik haw in passy foar dit gebiet. Yn de Noardlike Fryske Wâlden bart safolle, is it sa'n bysûnder en moai gebiet. Ik genietsje fan alle toarnbeistruken yn al har fariaasjes. Al fier foar't de beien ryp binne. Ik hâld der fan der nei te sjen, der trochhinne te kuierjen, der fan te genietsjen. It giet mei net om de oantallen, ik fyn it folle interessanter te sjen nei hoe't de blom derút sjocht en hoe't de natuer wurket."

De rykdom fan in toarnbeiplukker
"De rijke bramenplukker" is in ferhaal dat ik graach hearre en fertelle mei. Skriuwer Godfried Bomans skriuwt fegelykt yn syn ferhaal toarnbeien mei pears, beammen mei pilaren, loftten mei mozaïeken, fivers mei spiegels en fûgels mei muzyk. In 'bramenplukker' fynt it allegear samar yn it bosk, oaren fine him suver in oplichter as hy der oer fertelt. Der sit in stik ontroering en ferwûndering yn. It seit foar my alles oer de rykdom dy't wy hjir yn dit lânskip hawwe."

Geheim plak
Toarnbeisjykje docht Jan Willem Zwart op in geheim plak, dat hy ek graach geheim hâldt. Hy omskriuwt it sa: "It is in plak dêr't de natuer de kultuer oernimt. In plak dêr't froeger in soad kweek is, in wat rommelige omjouwing mei nioch in stik glês dêr't de toarnbeien troch de drûchte en waarmte goed groeie. Yn in heal oere haw ik dêr in amer fol. En moaie dikken ek noch!"

Winnend resept
Jan Willem Zwart wûn de reseptewedstryd fan Brommels yn 2013. Hy mei graach yn de keuken stean en siket it it leafst yn de minder tradisjonele produkten en gerjochten. "Sjem sil ik net sa gau

meitsje. Ik sjykje leaver nei nije smaken, lykas yn it resept dêr't ik de wedstryd mei wûn, swiet en 'hartig' kombinearre." Sjoch side 5.

Tekst ynterview: Thea van der Schaaf

Rabobank fietstocht met culinair en cultureel tintje

Op de zaterdag van Brommels! organiseert de Raboank een ledenfietstocht. De tocht heeft een culinair en cultureel tintje en gaat langs een aantal bedrijven in de regio. De extra activiteiten die deze bedrijven organiseren zijn ook voor Brommels! publiek toegankelijk. Je bent welkom bij de Herberg van Smallerland (Muldersplein 2, 9221 SV Rottevalle), Worstmakerij Sjaak van der Schaaf (Bethlehemsreed 6, 9233 LG Boelenslaan), op de ledenmarkt bij Themapark De Spitkeet (De Dunen 3, 9281 KT Harkema), op het open erf van Maatschap Broersma - van der Meer (Ieswei 10, 9285 CT Jistrum) en het open erf van Melkveehouderij Terpstra (Sumarderwei 2, 9261 VC Eastermar).

LAMINAAT OUTLET FRIESLAND

Tijndedijk 81 Leeuwarden 058-2896800
Turfschip 7 Heerenveen 0513-785347

**GOED EN
GOEDKOOP!**

20.000 m²
VOORRAAD

**PRIJS
DOORBRAAKT**

5,99 m²
Gratis plinten
en ondervloer

- * 6 mm
- * Toplaag 31
- * Slaapkamer gebruik
- * 16,95 m² incl. BTW

9,99 m²
Gratis plinten
en ondervloer

- * 8 mm
- * Toplaag 32
- * Woonkamer gebruik
- * 24,95 m² incl. BTW

**HIER KAN
GEEN
BOUWMARKT
TEGEN OP!**

**GRATIS
KARPET
VANAF 40 M²
LAMINAAT!**

WWW.OUTLETCENTERLEEWARDEN.NL

ADVIES - SERVICE - GARANTIE - LEGSERVICE & BEZORGEN IN HEEL NEDERLAND MOGELIJK

AGRILOG is gespecialiseerd in praktijktrainingen
voor de logistieke sector

- Heftruck- en / of Reachtruckcertificaat
- CCV-vakbekwaamheid- en veiligheidscertificaat
- Hoogwerkercertificaat
- SSVV certificaten
- Hydraulische graafmachine- en Shovelcertificaat
- Veilig hijsen / aanslaan van lasten (VVL)
- VCA / BHV
- ATEX-cursus
- Code 95

AGRILOG

Voor inlichtingen:
tel. 06 14255366
www.agrilog.nl

WÂLDEN

De rijke biodiversiteit van Nationaal Landschap NFW: een goed bewaard geheim

NFW

Geen bos, maar wel heel veel bomen. Dat is kenmerkend voor het landschap van de Noardlike Fryske Wâlden (NFW). De bomen staan langs paden, lanen en vooral tussen weilanden. Vaak staan ze op een walletje van zo'n anderhalve meter hoog. De weilanden zijn vaak klein. Juist dat maakt dit kleinschalige coulisselandschap uniek in Nederland.

Waar op de zandgronden in de zomer geen water in de sloot blijft staan, maakten de boeren vroeger houtwallen als wekering. De wal met bomen en stekelige struiken eronder, zoals de meidoorn en de braam, werd een ondoordringbare barrière. Het eerste prikeldraad! Waar het water wel in de sloten blijft staan, groeien elzen. Ook in de elzensingels vinden we overal bramen.

Tussen de boomsingels verstopt liggen kleine poeltjes en meertjes. Soms aangelegd als drinkwaterpoel voor het vee, meestal zijn het overblijfselen van pingo's uit de IJstijd.

De boeren hebben het houtwallenlandschap in de loop van de eeuwen vorm gegeven. Door de schaalvergroting en mechanisatie in de landbouw zijn de coulisselandschappen in de laatste decennia vaak aangetast. In 1992 richtten een aantal boeren in Eastermar de eerste agrarische natuurvereniging op, om het landschap beter te beheren. Dit initiatief kreeg overal navolging en groeide uit tot de overkoepelende agrarische natuurvereniging De Noardlike Fryske Wâlden. Dankzij hun inzet wordt het bijzondere landschap behouden.

"Het coulisselandschap van 'dykswâlden' en elzensingels in de Noardlike Fryske Wâlden (NFW) is misschien wel het best bewaarde geheim van Fryslân. Zij die er wonen of het gebied regelmatig bezoeken zullen dat bevestigen. En gasten die het landschap voor het eerst aan doen, vinden het vaak een ware belevenis.

De beslotenheid van het landschap en het feit dat het hier gaat om het grootste aaneengesloten elzensingelgebied van Europa, geven het gebied niet alleen nationale maar ook internationale betekenis. De landschappelijke waarde wordt breed erkend; het gebied is niet voor niets een Nationaal Landschap.

Toch bewaart het gebied nog aanzienlijke geheimen. Zo blijkt het een bijzondere biodiversiteit te herbergen, die nauwelijks bekend is.

Veel betrokken particulieren, organisaties en overheden hadden wel een vermoeden, maar hoe rijk het gebied werkelijk is, kon niemand nog echt hard maken. In 2012 hebben Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek (A&W), Landschapsbeheer Friesland (LBF) en de koepelorganisatie voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer Noardlike Fryske Wâlden (NFW) hier onderzoek naar uitgevoerd. Het doel was allereerst om meer zicht te krijgen op die bijzondere biodiversiteit en ten tweede om hier in de toekomst beter rekening mee te houden qua beheer en onderhoud.

De afgelopen jaren is onderzoek gedaan naar vier soortgroepen: vleermuizen, broedvogels, hogere planten en ongewervelde dieren.

Vleermuizen

Vleermuizen maken graag gebruik van de elzensingels en dykswâlden omdat ze graag jagen in de luwte van lijnvormige landschapselementen. Verspreid door de

NFW zijn zes soorten vleermuizen aangetroffen.

Broedvogels

De NFW blijkt rijk te zijn aan een bijzondere categorie broedvogels: de houtwalvogels. In de NFW zijn dit vooral de gekraagde roodstaart, grasmus, braamsluiper, tuinfluiter en spotvogel.

Hogere planten

De singels en wallen herbergen landelijk zeldzame soorten wilde rozen, zoals de schijnviltroos, beklilde heggenroos, schijnnegelantier en berijpte viltroos, de heggenroos en de harige vorm van heggenroos.

Bijzonder is ook de grote rijkdom aan bramensoorten. Er zijn 28 autochtone soorten gevonden, waaronder de landelijk uiterst zeldzame fijne randbraam, ingesneden ruigtebraam en ijle schuilbraam. Voor vier soorten bramen vormen de NFW een Europees en zelfs mondiaal bolwerk. Voor zover bekend komen Rubus horridifolius en R. frieslandicus op wereldschaal alleen in de NFW voor.

Ongewervelde dieren

Ongewervelden zijn dieren zonder skelet en doorgaans klein. In 2012 is een verkennend onderzoek uitgevoerd naar deze diergroep. De nachtvlinders zijn het meest intensief onderzocht, maar alleen

in de dykswâlden bij Twijzel en Eastermar. Van deze groep zijn 437 soorten aangetroffen, verdeeld over veertig families. De wallen herbergen 23 soorten die alleen in de wallen voorkomen (exclusieve soorten). De meeste zijn landelijk algemeen; zes soorten zijn landelijk schaars of zeldzaam zoals de chinese letter en diana-uil."

uit folder: "De staat van de natuur"

foto: sghmanb

Ernst Oosterveld van A&W neemt je zaterdag mee op ontdekkingstocht de houtsingels en dykswâlden in! Spot jij de braamsluiper? Meer info op pag.17.

**Wij zorgen voor
agrarisch natuurbeheer in de**

www.noardlikefryskewalden.nl

**Noardlike
Fryske
Wâlden**

It belibjen fan ús lânskip en alles wat der yn is

Jan de Boer is in man dy't sawol profesjoneel as yn syn frije tiid in soad docht foar ús lânskip. Hy is de skriuwer fan de Veldgids Landschapselementen Noardlike Fryske Wâlden, it hânboek foar in goed ûnderhâld fan it lânskip. As frijwilliger is hy belutsen by de agraryske feriening Noardlike Fryske Wâlden en in tal fan oare inisjativen dy't rjochte binne op ferbettering en behâld fan it lânskip. Wy fregen him nei wat wy sels dwaan kinne foar ús lânskip.

"Ast goed foar ús lânskip yn de Noardlike Wâlden soargje wolst kinst it bêste de lytsskaligens safolle mooglik bewarje en net mear as de nedige behearsyngrepen dwaan. Bûtenút kinst de begrinzing fan dyn tún it bêste oanpasse oan it lânskip dêrtst oan grinzest. Dat lânskip hat in grutte ekologyske wearde, dy't ferbûn is mei de ynheemske plantewrâld. By de measte eksoaten falt foar de streekeigen natoer net sa folle te heljen. Goed foar it lânskip soargje is dus foaral witte wat je net dwaan moatte. By twivel gewurde litte."

In pear tips

"Troch oan in pear lytse dinkjes te tinken kinst als in hiel soad dwaan: lit in bytsje ferwyldering ta yn de tún, besykje net oeral like krekt te wêzen. Wêr't it spontaan grien, smûk en in bytsje rommelich is, is it feilich en dan binne der ek nestjes en bistjes. Mosken libje graach yn in skerpe hage (meidoornheg). En soargje dat der ûnder dakpannen in plakje is dêr't fûgels briede kinne. Skermje it ôf wêrtst se net ha wolst, mar soargje foar de mooglikheid wêr't it kin."

Jan de Boer oer Brommels

"Brommels is as evenemint hiel goed ûnderweis, letterlik en figuerlik. Alle jierren komme der mear plakken by. Mei Boelensloane dit jier derby wurdt it gebiet wer grutter en grutter. Op twa punten is Brommels foar my o sa wichtich. Dat is as earste it belibjen fan ús lânskip, mei alles wat der yn te finen is. En as twadde al dy minsken dy't it fjild yn geane en harren bern meinimme. It entûsjasme fan bern oer dat dit der allegear is en it weromkennen fan de âlderein dat dit foar in part noch krekt sa is as eartiids. Dy ferwûndering fan minsken mei leeftiden fan útersten, dat fyn ik it moaiste om te sjen."

Tekst ynterview: Thea van der Schaaf

De 'eerste bramen' van 2015 waren voor Jan Boer, als dank voor zijn grote inzet voor het behoud en onderhoud van het nationaal landschap.

Fietsen

Hoe mooi en bijzonder het landschap werkelijk is, ervaar je het best op de fiets. Daarom hebben we ook dit jaar een nieuwe fietsroute uitgezet. De route (in 3 delen) leidt je langs de mooiste plekjes, Brommels! activiteiten en bramen pluklocaties.

De route is opgezet op basis van de fietsknooppuntenroute. De route is het gehele jaar te vinden op www.brommelsfestijn.nl. Zie ook pag. 13.

DE ZILVEREN MAAN SPORT, SPEL EN RECREATIE

Voor bedrijfsuitjes, familie feestjes, vrijgezellen feestjes of andere gezellige groepsuitjes. Kaatsen, beachvolleybal, boogschieten, kanovaren, e.d. en natuurlijk niet te vergeten de inwendige mens voor na het actief bezig zijn.

mini camping Zilveren Maan
Herre en Frederieka Boskma
Boppewei 2
9271 VH De Westereen
www.zilverenmaan.nl

Voor informatie/ vrijblijvende offerte tel.: 0511 - 44 29 57
e-mail: zilverenmaan@hetnet.nl • mob.: 06 - 134 301 77

Autobedrijf Geert Koers

In en Verkoop Van Gebruikte Auto's
Onderhoud en Apk

Uw adres voor betaalbare auto's!

06 - 12 44 62 278
Ferlinge Stasjonsstrjitte 98, De Westereen

de Goudtsjebloom Gezondheids- reformwinkel

Markt 65 Burgum Tel. 0511-469165

Omdat alleen het beste goed genoeg is!

De Goudtsjebloom is de Reform-gezondheidswinkel bij uitstek. Wij zijn een speciaalzaak waar u heerlijk kunt rondneuzen. Natuurlijke producten met velerlei toepassingen zijn het speerpunt. Wie bij ons binnenstapt, is verzekerd van deskundig en eerlijk advies. Verder verkopen wij natuurlijke cosmetica: make-up van Dr. Hauska en natuurlijk huid- en gezichtsverzorging van o.a. Plante System en Weleda.

Tel: 0511-469165, info@goudtsjebloom.nl
www.goudtsjebloom.nl

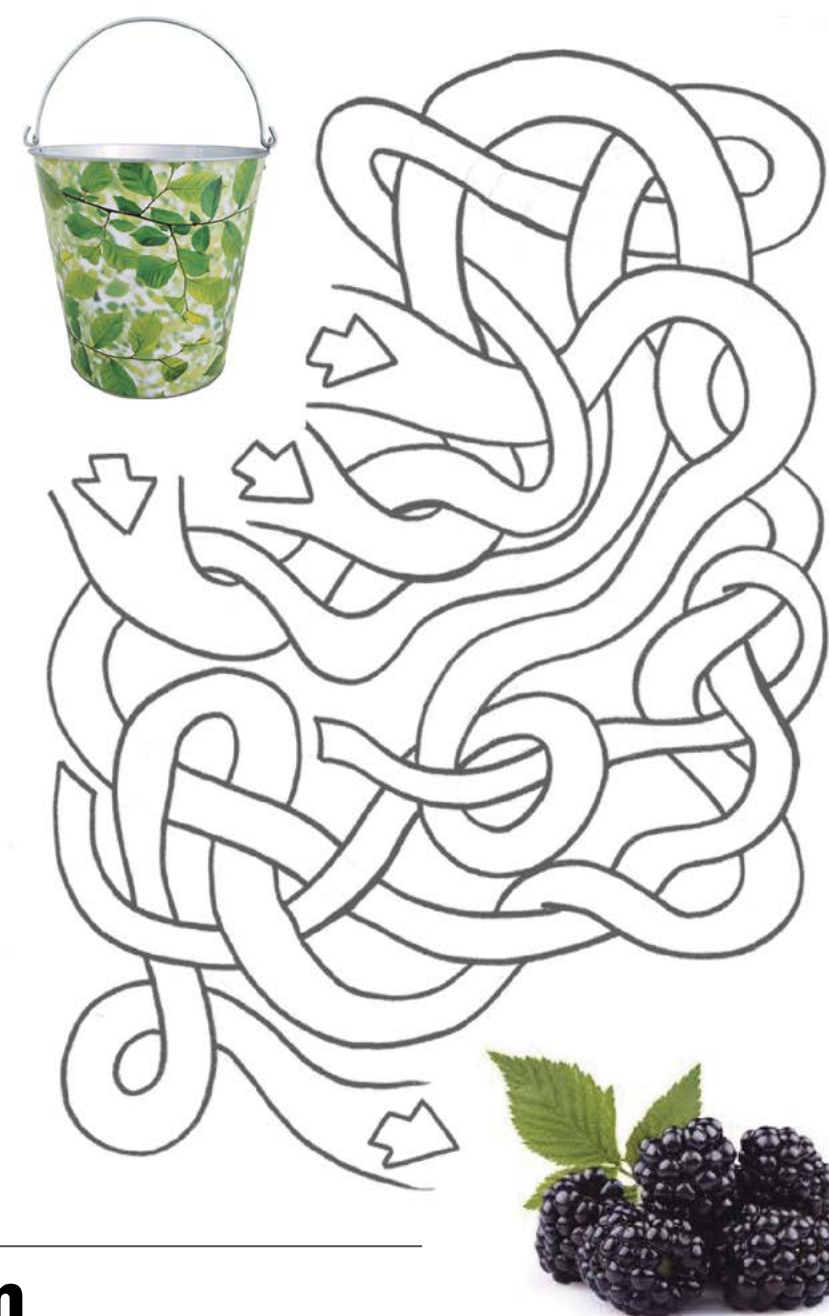
EN DIT NOCH

Brommels! yn it ûnderwiis

Foar pjutteboartersplakken en it basis-ûnderwiis hat de Kommisje Brommels! yn 2015 in leskiste makke. De kiste is fergees te lien by de NME sintra fan de gemeenten yn Noard East Fryslân en Tytsjerksteradiel.

Yn de leskiste sit ynformaasje oer toarnbeien sykje en hoe't je dêr sop en sjem fan meitsje kinne. Ek al it nedige materiaal wurdt der by levere. Amers en brommelstokken, pannen, in seef ensaf. Jin kinne der fuortendaliks mei los! In grutte map mei allegearre ekstra materialen lykas wurdkaarten, taal- en rekkenopdrachten en puzelspultjes makket it ta in kiste dy't ek poer geskikt is foar in projektlike.

Reservearje fan de leskiste kin fia
www.deklyster.nl.

Vossenlintworm

We benadrukken het nog maar een keer: eet alleen bramen vers van de struik als ze hoog hangen. Boven 50 cm boven de grond. Bramen die lager hangen moet je eerst heel goed wassen of koken voor je ze eet. Er is namelijk een hele kleine kans dat die besmet zijn met vossenlintworm. Neem het zekere voor het onzekere.

Voor Zuid-Limburg en Oost-Groningen geldt: Bosvruchten (bramen, frambozen en bosbessen), wilde paddenstoelen, valfruit, zoals appels en peren, of groenten uit de moestuin grondig wassen en koken voor consumptie."

Bron: www.voedingscentrum.nl

"De vossenlintworm is een kleine lintworm die voorkomt in de ontlasting van besmette vossen en soms van honden of katten. In Nederland komt de vossenlintworm alleen voor bij een deel van de vossen in Zuid-Limburg en Oost-Groningen. De kans op besmetting is erg klein, maar de verschijnselen zijn zeer ernstig. Het kan jaren later de lever ernstig aantasten.

Durf te vragen

Het laatste nieuws, het volledige programma, plattegronden, routes en meer, alles vind je op www.brommelsfestijn.nl. Heb je toch nog vragen? Kom dan langs in één van de infokramen. Hier kun je ook terecht voor je plukker, plukstok of plukschort.

zaterdag 10-17 u:

- Zomerschuur, Zomerweg 68a Burgum
- Op'e Stâl, Voorstraat 1 Buitenpost
- De Spitkeet, De Dunen 3 Harkema

zondag 12-17u:

- Zomerschuur, Zomerweg 68a Burgum
- Muzykpleats, Egypte 16a Buitenpost

Tot Brommels!

brommels!

Brommels! 2016 wurdt mei mooglik makke troch finânsjele stipe fan:

Stichting Wrâldfrucht
Provinsje Fryslân
Gemeente Kollumerland c.a.
Gemeente Achtkarspelen
Gemeente Tytsjerksteradiel
Rabobank

de stipe en ynset fan Amber Media, SW-Design, Actief Media, Geert van der Heide Webdesign, Boels, Verno, De Boer Tweewielers, Boekhandel Franke Atsma, De Goudtsjebloom, Poiesz Burgum, Bosgra, Glasatelier J. Boersma, Zomerschuur, Bloemenparadyske, Kwekerij de Ikkers, Jinkepaed, De Muzykpleats

en de ynset fan alle oare dielnimmende organisasjes, ûndernimmers, partikulieren en frijwilligers. Eltsenien tige tank foar it mooglik meitsjen fan Brommels!

In spesjaal wurd fan dank, is der foar Marjan Vroom, de ynisyatfymster fan dit barren, dy't om sûnens redenen spitgernôch dit jier ôfskied nimme moast fan har wurksomheden as foarsitter fan de Kommisje Brommels.

Kommisje Brommels!
Henk Pilat, Betty Schotanus,
Sigrid Keimpema

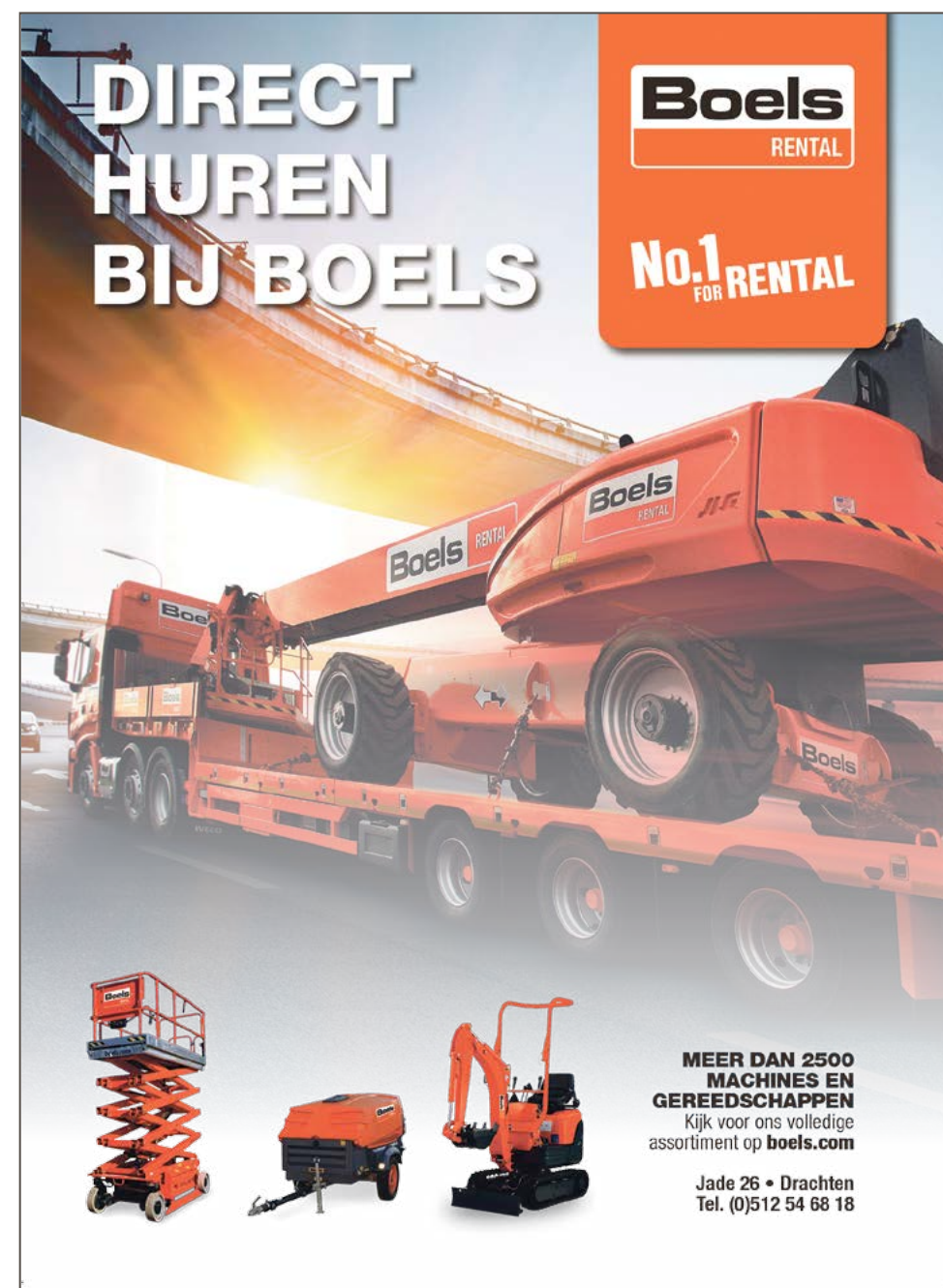
De commissie functioneert onder auspiciën van de Stichting Wrâldfrucht, Voorstraat 1, 9285 NM Buitenpost tel. 0511 - 54 24 76
www.walddpyk.com

DIRECT HUREN BIJ BOELS

Boels
RENTAL

No.1
FOR RENTAL

**MEER DAN 2500
MACHINES EN
GEREEDESCAPPEN**
Kijk voor ons volledige
assortiment op boels.com

Jade 26 • Drachten
Tel. (0)512 54 68 18

Herbergh de Parel RESTAURANT

E.M. BEIMASTRITTE 15
9261 VG EASTERMAR
TEL: 0512 - 472600
E-MAIL: INFO@HERBERGHDEPAERL.NL
WWW.HERBERGHDEPAERL.NL

ERVAAR DE FRIESE GASTVRIJHEID IN EASTERMAR... In het centrum van het pittoreske Eastermar (Oostermeer) vindt u ons gezellige restaurant & hotel. Wij zijn gehuisvest in een karakteristiek pand, waar u binnen een gevoel van huiselijkheid en gastvrijheid zult ervaren.

LEKKER ITE! In Herbergh de Parel kunt u genieten van diverse voorgerechten en heerlijke vlees en vis gerechten. Natuurlijk staan er ook vegetarische gerechten op de kaart. Kijk op onze dinerskaart,

LEKKER SLIEPE! Herbergh de Parel beschikt over 11 comfortabele kamers, allen voorzien van televisie en gratis wifi. Sinds kort beschikken wij ook over een infraroodcabine (Physio Term), van deze wellness voorziening kunt u tegen een kleine vergoeding gebruik maken.

KORTOM, wij zien u graag als onze gast in Eastermar!

Weet wat er leeft

www.regiomakelaardij.nl